

ÉLETÜNK

XLII. évf. 1. szám (42. Jg. Nr. 1)

Az európai magyar katolikusok lapja

2010. január

A KISKORÚ VÁNDORLÓK ÉS MENEKÜLTEK

XVI. Benedek pápa üzenete a vándorlók és menekültek 96. világnapjára

A vándorlók és menekültek világnapja újra alkalmat kínál arra, hogy kifejezésre juttassam az Egyház állandó gondoskodását mindazok iránt, akik különböző módon szembesülnek az elvándorlás tényével. Ez a jelenség – amint ezt már a Caritas in veritate enciklikában is megfogalmaztam – mindegyikünket megrendít az érintett személyek nagy száma miatt és azok miatt a társadalmi, gazdasági, politikai, kulturális és vallási problémák miatt, amelyeket felvet, és megrendít azok miatt a drámai kihívások miatt, amelyek előtt az egyes nemzetek és az egész nemzetközi közösség áll. Minden elvándorló emberi személy, aki mint ilyen elidegeníthetetlen alapjogok birtokosa, és ezeket mindenkinél minden helyzetben tiszteletben kell tartani (vö. 62. sz). Ennek az ének a témája: „A kiskorú vándorlók és menekültek” az elvándorlásnak egy olyan arculatát érinti, amelyre a keresztényeknek különös figyelmet kell fordítani, emlékezve Krisztus figyelemzetelésére, aki majd a végítéleten magára vonatkoztatja mindazt, amit az Ő „legkisebb testvérei” közül eggyel is tettünk, vagy nem tettünk, és ennek megfelelően ítélt meg minket (vö. Mt 25,40.45). Hogyne ismernénk fel hát a kiskorú vándorlóknak a mi „legkisebb testvéreinket”? Az Evangélium tanúsága szerint, Jézus gyermekként személyesen is átélte az elvándorlók sorsát, amikor Józseffel és Máriával együtt menekülnie kellett Egyiptomba, hogy megszabadulhasson Heródes fenyegetéseitől (vö. Mt 2,14).

Jöjlehet a Gyermekek Jogairól Szóló Egyezmény világosan előírja, hogy a kiskorúak érdekeit mindig védeni kell (vö. 3. cikkely) és a gyermekek alapvető személyes jogait éppúgy el kell ismerni, mint a felnőttekét, sajnos, mindez a valóságban mégsem mindig érvényesül. Miközben ugyanis a köztudatban növekszik a meggyőződés az iránt, hogy a kiskorúak védelmében egy átfogó és hatékony cselekvésre van szükség, addig valójában közülük sokan magukra maradnak, és különböző visszaélések fellejtésében élnek. E gyermekeket sújtó drámai helyzet ellen emelte fel szavát tisztelt elődöm, II. János Pál üzenetében, amelyet 1990. szeptember 22-én intézett az Egyesült Nemzetek fűtőkarához a gyermekekkel kapcsolatban szervezett nemzetközi csúcstalálkozó alkalmából. „Tanúja vagyok” – írja – „a gyermek-miliók szívtepő sírásának minden kontinensen. Ők a legsérülékenyebbek, mert a legkevésbé képesek meghallgatást szerezni hangjuknak” (Insegnamenti XIII, 2, 1990, 672. o.; OR, német kiadás, 46. sz. 15. o., 1990. november 16.). Őszintén kívánom, hogy legyenek kellő figyelemmel a kiskorú vándorlókra, akiknek olyan szociális környezetre van szükségük, amely lehetővé teszi és támogatja fizikai, kulturális, lelki és erkölcsi fejlődésüket. Erzelmi kapcsolatok nélkül, felnőni egy idegen országban, különösen azoknak a gyerekeknek jelent sok és nem egyszer súlyos nélkülözést és nehézséget, akik még a család támogatását is nélkülözni kénytelenek.

(Folytatás a 8. oldalon)

Boldog Batthyány-Strattmann László (1870–1931)

Ünnep: január 22.

A BOLDOG NAPI IMÁJA

Imádlak, végtelen Főnség, aki nekem az orvosi hivatást jelölted ki, s megadod a lehetőséget ahhoz is, hogy kórházat tartsak fenn a testvéri szeretet gyakorlására.

Mennyei Atyám, áldj meg minden hozzám forduló és kórházamban fekvő beteget. Végtelen jóságodban add meg lelkünknek az örök életet és az irántad való igaz szeretetet, valamint testi bajaid gyógyulását, amelyhez gyöngye erőm segítségét kéri.

A te minden hatóságod és szereteted pótolja mindazt, amit én emberi gyöngöségem miatt nem tudok megtenni. Jöjj Szentlélek, világosíts meg mindabban, ami hivatásom teljesítéséhez szükséges.

Szűzanyám és Szent Erzsébet, ajánljátok kérésemet Üdvözítő Istenünk oltalmába! Ámen.

ÚJ ESZTENDŐBEN ÚJ SZÍVEKKEL!

Írta: Boda László

Emberi természetünk kivételes ajándéka, hogy képesek vagyunk a megújulásra. A szentek életében látványos példái vannak még a teljes belső átalakulás általi megtérésnek is: Mária Magdolna, Pál apostol, Loyolai Szent Ignác és még sokan mások. A családi életben, emberi kapcsolatainkban többnyire úgy mennek végbe a belső megújulások, hogy – kevés kivételtől eltekintve – nem kerülnek a kirkakabba.

Az új esztendő első napja felhívás a megújulásra, nemcsak egyéneknek vagy családoknak, de a nagyobb közösségeknek is. Nem csodavárásról van szó, és nem babonáról. Egyszerűen arról, hogy az újesztendő impulzust ad, biztató indítást: légy mértékletesebb, döntés okosabban, fedezd fel az élet igazabb értékeit. Meg tudod tenni!

Az Egyház életében ez az igyekezet evangéliumi motivációval erősödik. Az egyházi évben január 1. nem kezdet, hanem már folytatás. Mégsem szakadunk el a világi naptártól. S az új év kezdete segíti a megújulásnak legalább a jó szándékát. 2010 első napja változatlanul összefogja Máriának, mint Isten anyjának ünnepét Jézus nevével és a béke világnapjával.

A hármas ünnepet a béke köti össze. Mária a „Béke Királynője”, Jézus szavaival a szentmisében idézzük: „Az én békémet adom nektek”. A népek és az emberiség számára pedig kivételes ajándék a béke. Egyes vegyes népességű falvakról, városokról nyilatkozzák elismerően, hogy lakóik békében élnek és jól megvannak egymással.

Teológiai közmondás, hogy „Az Egyház mindig reformra szorul”, vagyis belső megújulásra. Minden gyónásunk egy-egy belső megújulás. A hitvesi és a szülői szeretetnek nemcsak helyreállítója, de növelője is a kibékülés.

A megújulás lehet csendes és külsőleg alig észrevehető, hiszen a keresztény életben ritkán van szükség látványos megtérésre, mert ez életre szóló feladat számunkra. Kis lépésekkel is le-

het előre haladni. Erre azonban mindig szükség van, különösen az életünk irányát meghatározó szeretetben. Ezért írja Pál apostol a filippieknek: „egyre nővekedjék bennetek a szeretet” (Fil 1,8). A tesszalóniki híveknek pedig ezt üzeni: „Gyarapítson és gazdagítson titeket az Úr a szeretetben” (1 Tessz 3,12). Tovább lehet lépni az okosabb életvitelben is, az anyagiakkal való gazdálkodást sem kivéve. S haladni kell az igazságosság képviselésében, és még sok másban.

A házasság, az új munkakör, a változó emberi feladatok egyben kihívást is jelentenek a belső megújulásra. Megtörtént, hogy egy fiatalasszony nem tudott lemondani a diszkózásról, és házasság tönkrement. Előfordul, hogy valaki új és igényesebb feladatot kap, de még hozzá kell nőnie. S találó kifejezés erre, hogy „majd összekapja magát”. Egy könnyelmű fiatalság után bekövetkező belső átalakulásról vallott egy asszony, aki anya lett. Megváltozott, és pozitív irányban. Van olyan játékos, akit meghívtak a válogatottba, és úgy érezte, hogy ezután komolyabban kell venni az edzéseket, és még jobban „oda kell tennie magát”. Volt olyan plébános, akit vártanul ért a püspöki kinevezés. Ezért előtte lelkigyakorlatot tartott, hogy szímet vessen, miben kell megváltoznia. Az új hivatás egyben felhívás is jelent arra nézve, hogy össze kell szednem magamat. Mert minden új feladat egyben kihívás is a pozitív irányú belső átalakulásra.

(Folytatás a 3. oldalon)

ÁPOLJUK NEMZETI SAJÁTÓSSÁGAINKAT

Vándorlók és menekültek lelki gondozásának VI. világtalálkozója

Róma, 2009. november 9–12.

A Vándorlók és Úton lévők Pasztorációjának Pápai Tanácsa rendezésében, öt évvel az „Erga migrantes caritas Christi” instrukció megjelenése után tartották Rómában a vándorlók és menekültek lelki gondozásának VI. világtalálkozóját. A föld minden tájáról érkező több mint háromszáz résztvevő négy napot át tanácskozott arról, hogy globalizációs világunkban az Egyház miként tud – a migráció jelenségét szemlélve – megfelelő választ adni a lelki gondozásra vonatkozólag.

A jelenlévő bíborosok, érsekek, püspökök és a helyi egyházak küldöttei, valamint a szakértők az első nap reggelén a Szent Péter-bazilikában közös szentmisén vettek részt, amelynek főcelebránsa és szónoka Tarcisio Bertone bíboros, vatikáni államtitkár volt. Magát a kong-

resszta a már említett Pápai Tanács elnöke, Antonio Maria Veglió érsek nyitotta meg. Beszédében kiemelte, hogy az Egyháznak meg kell fogalmaznia a vándorlók lelki gondozásának új stratégiáját. Az ülészekokat a Pápai Tanács titkára, Agostino Marchetto érsek és Novatus Rugambwa titkárhelyettes moderálta.

A Magyar Püspöki Kart Cserháti Ferenc, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke és a nyugati magyarok lelki gondozásával megbízott főpásztor képviselte. Tanácsadóként Keresztes Szilárd nyugalmazott görög katolikus püspök is jelen volt. E sorok írója az Osztrák Püspöki Kar megbízásából az annak keretében működő Idegen Nyelvű Katolikus Pasztoráció országos igazgatójaként vett részt az összejövetelen.

(Folytatás a 3. oldalon)

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Mit hoz a jövő?

Örök emberi kérdés. Amióta ember él a földön, és tudatára ébredt, hogy élete az idő függvénye, amelybe bele van állítva és amely mint valami folyam vonul el felette, egyfajta bizonytalanság járja át egész lényét. Képes visszapillantani arra is, hogy megítélje, jó volt-e az ő számára, vagy sem. De tisztában van avval is, hogy ami elmúlt, nincs többé a kezében, azon változtatni többé nem tud.

Ez a bizonytalansági érzés nem kerülgeti, amikor a jelen, a most, a pillanat tárl a szeme elé. Rábéd, ez az enyém, benne, rajta keresztül tudom megvalósítani önmagamot. De mivel nem tudom, lesz-e még újabb „most”, azt kell megragadnom, ami adott. Ez a háttér azoknak az irányzatoknak, amelyek – ősidők óta (Epikeurizmus, Hedonizmus) – az élet élvezetében, gyönyörben látják az élet értelmét („Minden örömdnek leszakasz virágját”), de ez a gondolat irányít ma is moderm lelkeségi csoportokat, amelyek minden pillanat kihasználására buzdítanak az Isten felé vezető úton (Fokoláre Mozgalom, Chiara Lubich: „Vivere nell' attimo” – a pillanatban élni).

Tehát az emberiség egészét, minden kultúrát, minden társadalmat áthat a meggyőződés: a jövőről nem tudhatjuk, lesz-e, és ha lesz, milyen lesz. A jövő az emberi élet egyetlen nagy ismeretlenje. De éppen ez az, amibe nem nyugszunk bele: minden lehető és lehetetlen elkövetünk, hogy rájövünk a nyitjára. Nem gondolnám, hogy egyszerűen csak kíváncsiak vagyunk. Ennél többről van szó: a létbizonytalanság, a kiszolgáltatottság érzése az embert minden korban elkísérte és teszi azt manapság is, minden technikai és tudományos haladás ellenére.

Lássuk hát, milyen formákat ölt általában a jövő kutatás.

JÖVENDŐLÉS – JÓSLÁS

A két fogalom nem szinonim, bár mindkettő a jövőre vonatkozó ismeretekkel van kapcsolatban.

I. A jövődőlés a jövő forrására utal: a teljes jövőt csak ő ismeri. De ő „tudja, mi van az emberben”, tehát tisztában van az ember olthatatlan vágyával is, hogy megtudja, mi vár rá, mivel kell számolnia. Istentől van szó, aki a Teremtő, az Atya gondoskodó szeretetével irányítja az ember sorsát, és ennek megfelelően ezt tudomására is hozza, helyell-közélfedve a jövődőt. Ennek helyellét általában emberekre bizza. A kiválasztottak, tehát nem a saját tudásukat, hanem az Istentől kapott ismereteket adják tovább az érdekelteknek, akár egyes személyekről, akár egy-egy embercsoportról, törzsről, nemzetéről lenne szó. Ezt a folyamatot nevezzük jövődőlésnek. A közlendőket Isten sugallhatja, vagy vízió formájában ismerteti.

Ebben az összefüggésben érdemes megemlíteni a jövődőlések egy sajátosságát, a prófétai látásmódot (visioe prophetica), mikor is a látomásban a jövődőt események együtt jelennek meg, történelmi távlat nélkül. Így például amikor Jézus Jeruzsálem pusztulását megjövendöli, ezt a világ végével látja együtt. Más szóval, a jövődőlések valóban a jövőt írják le, de a részletek, a mikor? és a hogyan? nehezen állapíthatók meg.

II. A jóslat, jóslás az ember próbálkozása a jövő kiderítésére, azokkal az eszközökkel, amelyekről úgy gondolja, hogy segítségükkel az elkövetkező események kiszámíthatókká válnak. Vannak köztük teljesen primitív módszerek, amilyen a jóslás az időjárásból, a madarak repüléséből, bizonyos állatok megjelenéséből (kuvik, fekete macska): ezek minden alapot nélkülöznek. Már sokkal komolyabban veendő a legrégibbek a

jövő kutatásában: az asztrológia vagy a tenyérjósolás.

Az **asztrológia** több ezer éves. Nyomait megtaláljuk Egyiptomban és Perzsiában.

A Kr.e. harmadik, negyedik évezredben persze még nincs eltérés a csillagászat, mint tudomány (asztronómia) és a csillagjósolás (asztrológia) között. De minél többet tudtak meg az égi jelenségek figyelői az égitestek járásáról, azok összefüggéseiről és törvényszerűségeiről, annál kevesebb lett a jelentősége ezek közvetlen hatásának az ember életére. Így aztán erősen lecsökkent az a hit is, amely a bolygók és a csillagképek mozgásából előre megmondhatónak vélte az egyéni és az egyetemes jövődőt.

Ma a csillagászatnak, mint tudománynak művelői az asztrológiát teljesen elvetik; teljességgel kizártnak tartják, hogy egy horoszkóp alapján meg lehessen mondani valakinek a jövőjét, de még azt sem fogadják el, amit komolyabb asztrológusok állítanak, hogy tudniillik a világmindenségben minden összefügg és harmonikus egységet alkot; ebből az következik, hogy egy adott pillanatban az égitestek helyzete és a – nem tagadható – kozmikus sugárzás figyelembe vételével, megállapíthatók lennének valakinek az adottságai, alaptulajdonságai.

Nos, minden teória annyit ér, amennyit az érvek, amelyekre épül. Az asztrológiának, még a komolyabb fajtájának sincsenek tudományos szempontból elfogadható érvei.

Ami pedig a jövődőlésről szól, az csak arra jó, hogy hiszékeny emberek zsebéből jó üzleti érzéssel rendelkezző „asztrológusok” kihúzzák a pénzt. A képzalaponban fellelhető horoszkópokat pedig még babonának se lehet nevezni, annyira neveltségeselek.

A **tenyérjósolás** (chiromantia) ugyancsak régi módszer a jövő kutatására. Alapja a tény, hogy nincs két egyforma tenyér. Ebből azt következtették, hogy aki jól ismeri a tenyér vonalainak jelentését, meg tudja mondani a kérdéses személy jövőjét. Ez a nézet egyszerűbb társadalmi körökben eléggé elterjedt, és ma is sokan veszik igénybe egy tenyérjós(nő) – vagy cigányasszony – szolgáltatást. Hogy az ilyesmit nem lehet komolyan venni, és hogy a babona határát súrolja, világos. Ugyanakkor senki se tagadja, hogy a tenyér ismerete átvezet az ember közelebbi megismerésébe. Tudott dolog, hogy az ember teste – egészében, de részleteiben is – a lélek tükré. Vagyis az ember alaptulajdonságai, jellemének főbb vonásai kifejeződnek a testen. Ha valaki ismeri ezeket a jeleket, azok értelmét, meg tudja mondani, kivel, milyen emberrel áll szemben. A tenyérismeret így a fiziognómiának egy része, és ennyiben tudomány jellege lehet. Tenyere alapján sok mindent megdudhatunk valakiről, csak egyet nem: a jövőjét. És ez akkor is áll, ha egy cigányasszony „mindent megmondott előre”...

Kártyavetés, jóslás a „kávészacc”-ból vagy a tealevelekből, a jóslás egyik legprimitívebb formája. Aki ilyesmire fanyalodik, saját magáról állít ki lelki-szellemi szegénységi bizonyítványt, mert hagyja magát az orránál fogva vezetni, ezért még drága pénzt is fizet, és hozzájárul a társadalom egy ravasz, elősködő rétegének eltartásához.

SPIRITIZMUS

Alapja az a szektás nézet, miszerint az ember kapcsolatba léphet – erre alkalmas személyeken (médiümök) keresztül – az elhunytakkal. A spiritizista szeánszokon az asztaltáncolatás csak arra jó, hogy meggyőzze a jelenlévőket a szellemek jelenlétéről, akikkel a médiüm kapcsolatba lép, akikkel kérdéseket tesz fel és tanácsukat kéri. Ezen a ponton kerül szóba a jövő is. A kapott válaszok rendszerint ügyesen megfogalmazott kértélmű mondatok, amelyekről a kérdező nem lesz okosabb.

Meg kell jegyezni, hogy a halottidézést már az Öszövetség tiltotta, mert az Egyistenbe vetett hittől eltérítette és mindenestre összezavarta az embert. Az Egyház osztja ezt az álláspontot: lehetetlennek tartja, hogy Isten megengedje az üdvözült vagy még a tisztítóüzbzen szenvedő lelkeknek ezt a fajta kapcsolatfelvételt a földön élőkkel. Hogy az efféle kísérletezés hátterében esetleg sántái erők állnak – amint azt több hittudós véli –, nincs kizárva, de nincs is bizonyítva. Valószínű, hogy a legtöbb esetben jól kifundált csalásról van szó. Ami pedig nem csalás, az a parapszichológia területét érinti. Megnyugtató feleletet ez a tudományág se tudott mind- eddig adni. Aggasztó valóság, hogy az efféle jelenségek igen gyakran lelki elferdüléssel járnak, vagy ahhoz vezetnek.

Az Egyház mindenestre a hívek lelki és hitbéli egyensúlya érdekében tiltja a spiritizista szeánszokon való részvételt, eltekintve attól, hogy teljesen alkalmatlan eszköz annak megismerésére, hogy mit hoz a jövő.

RENKÍVÜLI LELKI JELENSÉGEK

Általánosan ismert, hogy vannak emberek, akik egyfajta „hatodik érzékkel” rendelkeznek: megsejtene, megéreznek, megtudnak olyan eseményeket, amelyeket nem ismerhetnek közvetlen tapasztalatból. Egyesek egy álomra hivatkoznak, mások egy hirtelen megvilágításra vagy vízióra. Ilyen képességeket főleg primitív népeknél fedeztek fel. A jelenség vizsgálata a pszichológia, illetve a parapszichológia feladata. Hogy a megismerések közt szerepelnek-e, szerepelhetnek-e jövőbeli történésnek, itt nem tudjuk eldönteni. De semmi esetre sem ajánlatos ilyesmire hagyatkozni.

FUTUROLÓGIA

A kortárs sajtáságai közé tartozik a globális gondolkodás: már nemcsak a részletekkel törődik, hanem figyeli, hogy világszerte hogyan fejlődik egy jelenség, és igyekszik kiszámítani azokat a hatásokat, amelyek ennek következtében belátható időn belül világszerte meg tapasztalhatók lesznek. Ilyen például a klímaalakulás, amellyel a Koppenhági Értekezlet foglalkozott. Bizonyos adatok birtokában tudományos pontossággal megállapítható bizonyos fejlődés iránya és az is, hogy mi, mikorra válik veszélyessé a földön élő emberiség számára.

Az említett jóslással ellentétben a futurológia, a jövő tudománya meglehetősen biztonságos a tud mutatója arra, hogy mit hoz a jövő, természetesen globálisan. Arra is felhívja a figyelmet, hogy milyen intézkedéseket kell foganatosítani, a veszélyek elkerülésére, amelyek egy hibás fejlődés következtében a jövőt fenyegetik. Ha a felelős vezetők ezt nemcsak tudomásul vennék, hanem tennének is valamit, a pillanatnyi érdekek ellenére is, akkor a futurológia elméleti célját. Ebben az esetben a jövő kutatása nemcsak ajánlott, hanem szükséges, élet-szükséglet az egész emberiség számára.

***

Mit hoz a jövő? – ez a kérdés volt mai eszmefuttatásunk kiindulópontja.

Be kell vallanunk, hogy nem kaptunk igazi választ. Megbízható választ csak a futurológusok adtak, de abban sincs sok köszönet. Egy valami vigasztalhat: a jövő még nem múlt el. A jelen és a jövőnkben van. Nem az a fontos, hogy mit hoz a jövő, hanem az, mi mit teszünk érte. Ebben az esetben a mi oldalunkon tudhatjuk a Történelem Urát, aki azért teremtett, hogy az Ő szeretetének jegyében kézbe vegyük a jövőt. Mert a mi jövőnk – Ő maga.

Frank Miklós

IMASZÁNDÉKOK

Január

I.

Általános szándék (a fiatalok és a tömegtájékoztató eszközök): hogy a fiatalok tudják felhasználni a modern tömegtájékoztató eszközöket személyes fejlődésük és a társadalom jobb szolgálatára való felkészülésük javára.

2010-tól kezdve maga a pápa a havi szándékoknak olyan jegyzékét írja alá és teszi közzé, amelyben minden szándéknak kettős megfogalmazása szerepel; az egyik, a rövidebb, nagyon megfelel arra, hogy ismeretünkhez címek vegyünk, a másikat pedig, amely főhazként fogalmazódik meg, belefoglaljuk az ismertetésbe.

Ez a januári általános szándék első sorban, bár nem kizárólag az internetről szól. Az internetet pár évvel ezelőtt a televízió, a rádió, a rádió pedig a telefon előzte meg. A modern internet a nyolcvanas években indult fejlődésnek, bár akkor még szűkebb körökre korlátozódott. Masszívan a kilencvenes években terjedt el. Tehát az a roppant nagy befolyás, amelyet ez a kommunikációs hálózat a társadalomra és a kultúrára gyakorol, egészen új jelenség. Létezése tagadhatatlan technikai és kulturális forradalmat jelez; a pápa egyszer a mai fiatalokra mint „a digitális nemzedékre” utal. – Meglepi és meghökéltető észrevétel: Isten minden pillanatban közvetlen kapcsolatot teremt minden emberrel, és minden pillanatban teljes áttekintése van mindenről; nos, az internettel az ember ilyen szempontból is megdöbbentő közelségbe és hasonlóságba kerül Istennel, alapvetően részesedik Isten közelebbi és egyesítő szeretetében.

Mi, keresztények, tudatában vagyunk a veszélyeknek, de elismerjük a lehetőségeket is, hogy jó hasznát vegyük az új digitális technológiáknak (beleértve a televíziót meg a mobiltelefont is). A pápa a 2009-es kommunikációs világnapra küldött üzenetében több kiváló megfontolást fogalmaz meg. Arra emlékeztet, hogy ezek a technológiák megfelelnek a kapcsolatteremtésre és az érintkezésre irányuló, velünk született vágyunknak. Arra hív, hogy felhasználásukkal teremtjük meg a tisztelt, a párbeszéd, a barátság kultúráját. A technológiai lehetőségek arra, hogy nemes ügyek előmozdítása érdekében társadalmi mozgósítás hálózatát alakítsuk ki, messze túlmutat azon, ami az emberi történelem eddigi korszakaiban megvolt. A Szentatyá arra szólítja a fiatalokat, hogy használják a tömegtájékoztató eszközöket személyes növekedésük kibontakoztatására és a társadalom jobb szolgálatára való felkészülésükre. Okos, körültekintő használatuk arra segíti a fiatalokat, hogy másokért élő férfiakká és nőkké váljanak. A digitális nemzedékre az a felelősség hárul, hogy ezt az egyetemes fórumot úgy használják, hogy Isten Királysága napról napra egyre inkább valósággá váljék – és semmiképpen se tűnjék valami másodrendű „virtuális életnek”.

Foglaltunk meg egy hosszabb idézetet a pápai üzenetből. „Az élet nem csupán tények és élmények egyszerű egymásutánja; hanem inkább az igazság, a jó és a szép keresése. Ennek a célszerűségnek a függvényében tesszük meg választásainkat, gyakoroljuk szabadságunkat; ebben az igazságban, jóban és szépen találjuk meg boldogságunkat és örömeinket. Szükséges tehát, hogy ne hagyjuk becsapni magunkat azoktól, akik egyszerűen fogyasztanak keresnek a válogatás nélküli lehetőségek piacán, ahol a választást önmagában tartják jónak, az újdonság változik át szépséggé, a szubjektív élmény kismennyi az igazságot.”

Imádkozunk tehát, „hogy a fiatalok tudják felhasználni a modern tömegtájékoztató eszközöket személyes fejlődésük és a társadalom szolgálatára való jobb felkészülésük javára”.

(Folytatás a 4. oldalon)

MINISZTERIUMI ELISMERÉS

Balázs Péter külügyminiszter „A Magyar Külügyek Szolgálatáért” érdeméremet adományozta Németh Lászlónak „a Magyar Köztársaság és a Szentszék közötti kapcsolatok érdekében kifejtett több mint egy évtizedes hatékony és szakszerű tevékenységért”. Az elismerést november 25-én ünnepség keretében adta át a lelkipásztornak Balassa János, hazánk vatikáni nagykövete.

Sajátos feladatköréből fakadó igényként jelentkezett, még Tar Pál nagykövet idejében, hogy a Szentszéki Nagykövetség munkáját – a két világháború közötti gyakorlatot felújítva – egyházi személy is segítse tanácsaival. A feladatra a jelentős helyi tapasztalattal rendelkező Németh Lászlót, a Pápai Magyar Intézet rektorát, az olaszországi magyarok főlelkészét kérték fel, aki – amint azt Balassa János nagykövet köszöntőjében kiemelte – azóta számtalanszor bizonyosságát adta, hogy szakértelmével, tudásával, kapcsolatrendszerével mindig a magyar-szentzéki kapcsolatokat ápolásáért, azok javításáért tevékenykedik.

A Magyar Külügyminisztérium által 2007-ben alapított kitüntetés gróf Andrássy Gyulát, az Osztrák-Magyar Monarchia közös külügyminiszterét, illetve a magyar címet ábrázoló, Kósa István tervezte ezüstéremben ölt testet. A külügyminiszter évente legfeljebb tíz magyar vagy külföldi személynek adományozza, akik a magyar külügyek terén végzett kiemelkedő munkásságukkal, szakmai tevékenységükkel kimagasló érdemeket szereztek. Idén Németh Lászlóval együtt összesen négyen részesültek ebben az elismerésben.

Érszegi Márk Aurél

ÚJ ESZTENDŐBEN...

(Folytatás az 1. oldalról)

Az új esztendő kezdete újrakezdésre ad indítást. A belső megújulás motivációját jelenti, akkor is, ha az nem látványos, mert arra ritkábban van szükség. Nagyapáink fohással kezdték a mezzei munkát. Mi is fohással kezdjük az új esztendőt, amelyben elmondjuk majd az Údvözlőgyében, és nagyon sokszor, hogy „Imádkozzál éretünk Istennek szent Anyja”, amelyben gyakran foglaljuk majd imáinkba Jézus nevét, és amelyben nemcsak kívánjuk a világébkét, de teszünk is érte, a magunk körében. Jelszónk lehet tehát a szentének buzdítása: „Új esztendőben, új szívekkel!”. Segítse mindezt kegyelmével a kezdetek Lelke.

Boda László

NINCS KOLLEKTÍV BŰNÖSSÉG

Német László püspök a délvidéki vérengzésekről

Német László, a Nagybecskereki Egyházmegye püspöke november 29-én a budapesti Szent István-bazilikában emlékmisét mutatott be a 65 évvel ezelőtt történt délvidéki véres események áldozatairól. A püspök a Vatikáni Rádióknak adott nyilatkozatában azt kérte a magyaroktól, imádkozzanak az áldozatokért, és kérjék a Történelem Urát a megbékélésért.

Az interjúban Német László arra emlékeztet, hogy 1944. október közepétől 1945 tavaszáig hihetetlen bosszúálló hadjáratról szenvedett a Délvidéken élő német és magyar lakosság. Különösen a Tisza partján, a Tisza mellett lévő magyar településeken – Csurog, Becse, Kanizsa, Ada, Mohol – lakosait érintette a vérengzés, de Bács-Topolyán és a Bánátnál is sokan estek áldozatul a kegyetlen bosszúállásnak. Ártatlan civileket, nőket, gyermekeket mészároltak le a betóduló titói partizánosztagok. Az áldozatok pontos száma és neveik mindmáig nem tisztázottak teljes mértékben, hiszen a szerb nemzet levéltárban még nem kutathatók az említett időszak iratai.

Az események feltárásában, megismertetésében igen nagy szerepe volt Matuska Márton vajdasági írónak, aki „A megtorlás napjai” című könyvében

állít emléket az áldozatoknak. Az emlékmisére, amelyet már több éve mondanak a Magyarországra áttelepült délvidéki magyarok kezdeményezésére, idén is

nagy számban érkeztek zarándokok Bácska és Bánát térségéből is.

Arra a kérdésre, hogy mit kér a szentmise kapcsán a világban szétszóródott és az anyaországban élő magyaroktól, a megyéspüspök így válaszolt: „Szeretném emlékeztetükbe vésni, hogy ezek a magyarok, akik ott meghaltak, ártatlanok voltak. Évtizedekig azt akarták nekünk bizonyítani, hogy van kollektív bűnösség. Nincs kollektív bűnösség. Van bűnösök, akik a háború idején is bűnösök voltak, és a háború után is. Nem az határozta meg a bűnösséget, hogy melyik nemzethez tartozik valaki. Nekünk, magyaroknak a Délvidéken évtizedekig nehéz kereset volt mindez, amiről beszélni sem volt szabad.

Nagyon fontos, hogy minden magyar, akárhol találja magát, és hallani, vagy olvasni fogja ezt a hírt, és valamilyen módon kapcsolatban volt a Délvidékkel vagy más elcsatolt magyar területtel, ahol áldozatok voltak, merjen gondolni rájuk, imádkozni értük, és kérjük a Történelem Urát, hogy Ő békítsen ki minket.” □

MEGKEZDŐDÖTT ZITA KIRÁLYNÉ BOLDOGGÁVATÁSI PERE

Elindította Boldog IV. Károly magyar király és osztrák császár feleségének, Zita királynénak és császárnénak a boldogáavatási eljárását december 10-én, a franciaországi Le Mans püspöke, Yves Le Saux.

Zita királyné nem itt, hanem a svájci Chur püspökségében hunyt el, így alapesetben ott kellett volna elindítani az eljárást. A helyi püspök és a Szentéavatási Ügyek Kongregációja azonban beleegyezett, hogy az eljárás a francia egyházmegyében induljon el, mivel rengeteg időt töltött ott száműzetésben a királyné, aki szorosan kötődött Solesmeshez, a korai liturgikus mozgalom egyik központjához is – írja az Új Liturgikus Mozgalom (Novus Motus Liturgicus, New Liturgical Movement) honlapja.

Az 1892-ben, a Bourbon-ház párizsi ágának családi rezidenciájában, az olaszországi Villa del Pianoreban született Zita bourbon-párizsi hercegnőt, később magyar és cseh királynét, osztrák császárnét az Osztrák-Magyar Monarchia bukása után, 1918-ban előbb Svájc-

ba, majd később Madeirára száműzték férjével és gyermekeivel. 1921-ben elkísérte Károly királyt második magyarországi visszatérési kísérlete során (restaurációs kísérletek). Az utolsó magyar ki-

IV. Károly és Zita királyné 1916-ban, a koronázás után a 4 éves Ottóval

rálányé élete végéig száműzetésben élt, a svájci Zizers ferences kolostorában halt meg 1989. március 14-én, kilencvenhat éves korában, családja körében.

Az osztrák kormány engedélyezte a Habsburg-ház hagyományainak megfelelő bécsi temetést, mely április 1-jén zajlott le az osztrák fővárosban. Teste a bécsi kapucinusok templomában pihen, szívtőlől különválasztva, ami halála színhelyén, Svájcban maradt.

Nyolc gyermeke közül az első Habsburg Ottó, az utolsó magyar trónörökös, aki 1961-ben lemondott trónigényéről, személyében azonban az osztrák monarchisták továbbra is I. Ottó osztrák császárt, a magyar monarchisták pedig II. Ottó magyar királyt tisztelik.

Aki bármiféle közbenjárást, csodát szeretne bejelenteni, itt teheti meg:

Association for the Beatification of Empress Zita (Zita Császárné Boldogáavatásáért Egyesület)
Abbaye Saint-Pierre
1, place Dom Guéranger
72300 Solesmes, France

Magyar Kurír

ÁPOLJUK NEMZETI SAJÁTÓSSÁGAINKAT

(Folytatás az 1. oldalról)

ságaikat. Első alkalommal fordult elő, hogy egy ilyen kongresszus ezt kifejezetten hangsúlyozta, és a befogadók, valamint a bevándorlók kölcsönös egymás iránti tiszteletének szükségességére hívta fel a figyelmet, amely által egymás értekeit is gazdagíthatják. Erre mutatott rá Agostino Marchetto érsek is a kongresszus témáját ismertető előadásában. Stefano Zamagni, a bolognai egyetem gazdaságtudományi professzora sürgette egy úgynevezett migrációs világszervezet létrehozását.

Az utolsó előtti nap estéjén különböző népcsoportok kulturális műsort mutattak be, ezzel is szemléltetve a népek, nemzetek és Egyházunk sokszínűségét.

A kongresszus záródokumentuma többek között azt az üzenetet fogalmazta meg a világ felé, hogy az embert, mint személyt központi hely illeti meg, méltó-

ságának és fejlődésének mindenkori szem előtt tartásával. A dokumentum kimondja: „A személy a természetfeletti értékek felé irányulva előrébb való az összes struktúránál és intézménynél”.

A kongresszus munkálatait szemlélve újból megállapíthatjuk, hogy a vándorlók és a menekültek lelkipásztori gondozásának konkrét formája a helyi egyházból kell, hogy kiteljesedjen. Ennek értelmében a helyi püspökök felelősek azért, hogy a bevándorlók lelkipásztori ellátásában saját anyanyelvükön részt vehessenek, és megtapasztalva emberi méltóságuk megbecsülését az Egyházban otthon érezzék magukat. A helyi egyház számára ez nem könnyű feladat, de ez is a krisztusi küldetés része, és csak remélni lehet, hogy az ezért felelős személyeknek sikerül eleget tenniük ennek a nagyon fontos elvárásnak.

Vencser László, Linz

Gyermekeknek

BÍZD ÚJRA ÉLETEDET KRISZTUSRA!

Újév napja a jókívánságoké, meg a fogadkozásoké. Boldog új esztendőd kívánunk egymásnak, képeslapot küldünk, felhívjuk telefonon még azokat is, akiket máskor nemigen szoktunk. Mindez nagyon szép, pláne ha őszinte, és nem csak gépies, „kötelességtudó” gesztus. Fogadkozásaink azonban sokszor komolytalanok, előre tudjuk, hogy úgysem tartjuk be azokat. De még ha komolyan gondoljuk is, idő múltán alábbhagy az igyekeztünk. Mert hogy a fogadkozások nem varázsszavak, nem teljesednek maguktól, csak magunktól.

Gondoljatok csak az iskolára. Megfogadjátok, hogy az új esztendőben aztán igazán igyekeztetek. Komolyan vesztitek a tanulást, időt szántok rá, nem engedtek sem a tévé, sem bármilyen más csábításának. Aztán kiderül, hogy az új esztendő igyekezete sem más, mint a régi tanév, amely ugyanúgy folytatódik a második felében is, mint az elsőben.

Vagy gondoljatok a családról. Édesanyának, édesapának, nagyszülőknek fo-

gadtok, hogy másként lesz ezután. Segítetek a lakás tisztán tartásában, a mosogatásban, bevásárlásban. Csak hogy hamar beleuntok. Mert hogy érdekesebb a tévé, vagy a barátokkal való együttléte, még ha csak céltalan csatangolásból áll is.

Vannak, akik nem fogadkoznak, akiknek még az újévi jókívánságuk is valahogy más, mint az átlagemberé. Ők nem azt mondják, hogy „Boldog újévet!”. Azt mondják: „Bízd újra életed Krisztusra!”. Mellbevágó ez a jókívánság. Hogyne lenne az, hiszen ez egy felszólítás. Azt is mondhatnám, egy komoly program, sőt életprogram. A tökéletes bizalomra hív fel Krisztus irányába: bízd rá az életed. Mégpedig újra és újra. Szakadatlanul. Most pedig megemlítek nektek egy példaképet, akit utánozhattok. Őt, akit január 1-jén, vagyis újév napján Isten Anyjaként ünnepelünk. A Szűzanya példaképnél lehet a hitben, a reménységben, a szeretetben. Aztán a hűségben, a kitartásban. Szóval mindenben. S egész életünkben...

András bácsi

Fiataloknak

AZ IDŐ SODRÁBAN

Gyermekkorom egyik álma teljesült, amikor megkaptam az első karórámat. Rendkívül büszke voltam rá, mindenki mutogatott, percenként ellenőriztem az idő múlását (a tanító néni nagy örömeire). Úgy éreztem, hogy most már a felnőttek, a „nagyok” közé tartozom, hiszen ismerem az órát, tudok bánni az időmmel, nem kell kapkodnom, be tudom osztani azt úgy, hogy mindenre jusson...

Évekkel később azonban lelkesedésem lényegesen megcsappant. Kétkelvésem tettem fel a kérdést: Valóban olyan fontos tudni mindig is, hogy hány óra van? Azt, hogy megint eltelt egy nap, egy hónap, azt, hogy újra eltelt egy esztendő? Az idő, az óráim rajba lettem...

Az óra nem csak az időt méri. Megmutatja azt is, hogy én hogyan bánok az idővel, miként élek a rendelkezésemre álló időben. Pontosságom, megbízhatóságom tükröi is. Szeretnék olyan lenni, mint az óráim.

Mindig „kéznél” lenni, időmet jól beosztva, másoknak, kortársaimnak is a rendelkezésére állni. Nem sietni és nem késni, tudjam az alkalmas időt mindig kívánni és felismerni, az idők jeleit megérteni és másokkal megértetni...

„En veletek vagyok minden nap a világ végezetéig” – mondja Jézus tanítványainak. Igen, a világ, a mi világunk, a mi időnk végezetéig is. Kortársunk, kísérőnk és útítársunk, hogy időnk, életünk óráját hozzá igazítsuk, ebben az új esztendőben is. Pál atya

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

II.

Missziós szándék (a keresztyények egysége): Hogy minden Krisztusban hívő ébredjen tudatára annak, hogy az Evangélium hatékonyabb hirdetése a valamennyi keresztyény közötti egység feltétele.

Minden vasárnap imádkozzuk: „Hiszek az egy, szent, katolikus és apostoli Egyházban”. Az Egyház egyik sajátos jellege az egysége. Ezt valljuk katolikusok, ortodoxok, anglikánok, protestánsok; esetleg a „katolikus” szó helyett az „egyetemes” szót használjuk. Azzal, hogy egymás közötti megosztottságokat és viszályokat mutatunk fel, valódi akadályokat támasztunk az Evangélium hatékony hirdetésével szemben. Imádkozunk tehát és dolgozunk a keresztyények közötti szükségességért.

Nem minősíthetjük jelentéktelennek a tárgyi helyzetnek, vagyis a megosztottságnak a komolyságát. Történeket biztató lépések, mint pl. az ortodoxokkal 1997-ben kötött megállapodás Róma püspökének primátusáról, vagy az a közös nyilatkozat, amelyet 1999-ben evangélikusok és katolikusok közösen tettek közzé a megigazulásról. Az elmúlt négy évtizedben a különféle keresztyény egyházak újból felfedezték testvérkapcsolataikat. De még hosszú út áll előtünk, hogy Urunk vágyát és akaratát megvalósítsuk: „Legyenek mindnyájan egy!”.

Az Egyház látható egysége a jele és eszköze annak, hogy lényege szerinti Krisztusban létezik, hogy Krisztus szentsége (sacramentuma), vagyis jele és eszköze az Istennel való közösségnek és az emberek egymás közötti egységének.

2007 augusztusában a pápa levet irt a nagyszabedeni ökumenikus találkozó két elnökének, Erdő Péter bíborosnak és Jean-Arnod de Clermont lelkesnek. Ebben az üzenetben olvashatjuk: „Ha Krisztus világosságának újból fel kell ragyognia minden emberi lény felett, akkor lényeges minden keresztyény elköteleződése, hogy a látható egységet keresse”.

Ökumenikus erőfeszítésünk azt kívánja, hogy roppant nagy becsületeséggel és önazonosságunk világos állításával tevékenykedjünk. Eltessen az a bizonyosság, hogy a keresztyény felekezetek között sokkal több és mélyebb az, ami egyesít, mint az, ami szétválaszt minket. Az Egyház növekedését nem a prozelitizmus (téritői buzgóság), hanem a vonzás szolgálja: Krisztus mindenkit magához vonz szeretetének hatalmával; az Egyház azzal vonz, hogy őszinte, áttetsző közösségben él. Jézus tanítványait arról lehet felismerni, hogy szeretik egymást, ahogy Jézus szereti őket. (Vö. Róm 12,4-13; J 13,14.)

Imádkozunk tehát, „hogy minden Krisztusban hívő ébredjen tudatára annak, hogy az Evangélium hatékonyabb hirdetése a valamennyi keresztyény közötti egység feltétele”.
Claudio Barriga SJ – Nagy Ferenc SJ

SPORT A VATIKÁNBAN

A Vatikáni Rádió hangtechnikai osztályán dolgozó Roberto Calvigioni a L'Osservatore Romanónak nyilatkozott a Vatikánban megfordult focicsillagokról, feketeövesekről, teniszszászokról és kerékpárhajókokról, akikről a hamarosan befejezésre kerülő könyve szól.

Természetesen II. János Pál számít minden idők legatletikusabb pápájának, mivel tehetséges síelő, focista, úszó és hegymászó volt. De a hegyi túrákért XI. Piusz pápa is oda volt: nagyon büszke volt rá, hogy sikerült megmásznia Svájc legmagasabb hegyét, a Monte Rosát a nehézneke számító keleti oldalról. Az az útvonal pedig, melyen 1890-ben meghódította a Mont Blanc-t, azóta is órála van elnevezve.

XII. Piusz pápa is nagy sportrajongó volt és egészen természetesnek találta, hogy engedélyezze a Szent Péter tér baseballpályává alakítását 1955-ben. A Tour de France nyertes Gino Bartali különösen kedves volt a pápának.

Boldog XXIII. János is nagyon szerette Bartalit. Olyan jóban voltak, hogy Calvigioni szerint a pápa egyszer azt mondta bizalmasan a biciklistának: „Figyelj Gino, én elég ügyetlen vagyok már. De sok kert van itt a Vatikánban, és van biciklim is. Segítenél nekem edzeni egy kicsit...?”.

2007-ben két vatikáni csendőr nyolcadik és ötvenedik helyet ért el a világ-bajnokságon, és így a vatikáni csapat megelőzte Kanadát, Nagy-Britanniát, Svájcot és Ausztriát is.

Am a legtöbb vatikáni sportoló az amatőr sportkedvelők kategóriájába tartozik. A hetvenes években például a tenisz volt a sláger az Egyházi Államban.

Az 1978-as kupát a Vatikáni Rádió egyik zenei szerkesztője nyerte, a második helyezést egy svájci gárdista kapta, és a harmadikat pedig Munoz segédpüspök, aki azóta már Nagy-Britannia apostoli nunciusa.

A foci, mely több évszázada az első számú sportot számít Olaszországban, természetesen a Vatikánban is kiemelt helyet élvez. XV. Benedek az erkélyéről nézhette az első focimeccset, melyet a Vatikán falain belül játszottak 1921. január 7-én. De a vatikáni belső bajnokság csak 1947-ben kezdődött, a pápai lakosztályok karbantartói és a Szent Péter gyár alkalmazottainak mérkőzésével. A Vatikánban kedvelik az úgynevezett fierezzi focit is, melyben szinte nincsenek szabályok, és ránézésre olyan, mint a rögbi és birkózás keveréke.

Jelenleg a vatikáni focicsapatokban egyaránt játszanak a kúriák alkalmazottai, a rádiósok, az újságírók, a kertészek, a svájci gárdisták, és a Sixtus-kápolna énekkarának tagjai.

Calvigioni szerint a letehetségesebb vatikáni sportolók, messze a többiek előtt, Pio Gaddi volt, aki a Vatikán Város kormányzó irodájában dolgozott 1959 és 1993 között. Olaszország legjobb 4 dzsúdosa közé számított és az 1953-as Európa-bajnokságon bronzérmert szerzett. „Noha ez a tehetségem nem használhatta a vatikáni akták rendszerezésénél, a Szent-szék azért felhasználta a harcművész képességeit a svájci gárdisták és a Vatikáni Múzeum őreinek egy-egy továbbképzésénél” – fejezte be beszámolóját a vatikáni sportélet első hivatalos kutatója.

Szerdahelyi Miklós

JULIKA UNOKÁM LEVELE

Kedves Nagymami!

Itt ülök az íróasztalomnál Scariában, és eszembe jutott, hogy szeretnék neked egy levelet írni.

Most van a 80. születésnapod, amit már sokféle módon megünnepeltünk a Magyar Egyesületnél, meg a családban. Szerintem egy nő két szép ajándékot kaphat a születésnapjára: egy csokor virágot vagy egy levelet. Virágot már olyan sokat kaptál, hogy gondoltam, jobban fogsz örülni egy levélnek.

Amióta megszülettünk, mindennap nálad vagyunk és mindig foglalkozol velünk. Amikor kicsik voltunk, ültünk veled az íróasztalodnál, és te mindenféléről meséltél nekünk. Szeretném megköszönni, hogy olyan nagyon sokat tanultunk veled, mindennap valami újról tudtál velünk beszélgetni. Most talán jobban fel tudjuk fogni, hogy mennyi mindent tanítottál nekünk, mert felnőttünk, és jobban tudjuk ezt értékelni. Neked köszönhetjük, hogy a történelmet meg az irodalmat megszerettük. Olyan érdekesek az ebédnél meg a vacsoránál a veled folytatott beszélgetések. És még valami nagyon fontosat szeretnék megköszönni: a magyar nyelvet. Köszönöm, hogy velünk mindig csak magyarul beszélél és hogy azt mondtad, hogy beszéljünk magyarul, ha éppen olvasol a szó. Nagyon örülök, amikor elmejtünk Budapestre és látom, hogy jól megértjük magunkat, és nagyon örülök, amikor elgondolom, hogy két nyelven majdnem anyanyelvi szinten tudok. A magyar nyelv a legnagyobb ajándék, amit adtál nekünk, és ezért mindig hálás leszek neked. Persze, nem tudok magyarul helyesen írni, és olvasni is csak lassan tudok. De igazad van, amikor azt mondom, hogy abba bele lehet jönni, ha már egyszer jól beszélünk.

Sokat kell neked megköszönnünk! De valamint meg kell bocsátanod nekünk. Sok-

szor adtál cikkeket vagy könyveket, amiket Te írtál, és szeretted volna, ha elolvassuk. Bocsánatot kérek tőled, hogy olyan lusta voltam, és mindig napokig tartott, amíg egy-egy cikket elolvastam vagy egy-egy könyvbe beleolvastam. És azért még inkább bocsánatot kérek, hogy csak most nyáron olvastam el az egyik könyvedet, az „Elvárásolt kert”-et egészen. Te azt hiszed, hogy engem nem érdekel az, amivel foglalkozol, de tudnod kell, hogy az embernek kell egy kis idő ahhoz, hogy a dolgokat fölfogja és értékelni tudja. Én először most nyáron értem meg, hogy milyen fontos neked – meg nekünk is –, hogy Te írj. Ott voltam Németországban, és igyekeztem tanulni valamit, de közben minden este elolvastam egy fejezetet a könyvedből, és próbáltam minden szavát fölfogni. A végén már nem is gondoltam az olvasásra, annyira izgultam, hogy miről fog szólni a következő fejezet! Sok történetet már hallottam, mégis olyan sok újat fedeztem föl az életről, hogy most értem meg, amikor azt mondtad, hogy az olvasóid jobban ismernek téged, mint mi. Őszintén mondom, hogy egy párszor írtam is. Úgy el tudod mesélni a dolgokat, hogy tényleg azt hittem, ott vagyok veled és én is átélem a forradalmat, Afrikát, és megismerem mindazokat, akikről írsz. Nagyon örülök, hogy ezt a könyvet elolvastam, mert olyan volt nekem, mint egy utazás az életemben a tapasztalataidon keresztül. Azt hiszem, jobban megismertelek.

Remélem, hogy továbbra is fogsz írni, és hogy sokat fogunk meg tanulni tőled. Nagyon szép és boldog születésnapot kívánok neked, Isten éltesen sokáig!

Sok szeretettel:

Julika

Lapunk valamennyi munkatársra nevében köszöntjük a 80 éves Saáry Évát!

Floridai levél

VIRÁG?
NEM VIRÁG?

A különös virágnak kicsit ijesztő a hivatalos neve: *Euphorbia pulcherrina*. De nem kell megriadni. Mindamnyian ismerjük a téli hónapokban teljes díszben pompázó ponzetiát, újabban az ünnepek elmaradhatatlan díszét, a mikulásvirágot. Hazájában, Chilében, Peruban „Az Andok koronája”-ként tisztelik. Ahol jól érzi magát, egész évben virágzik. S, ha jól érzi magát, nem tartja méltóságán alulinak, hogy az útszéleket, árokpartokat, pusztaságokat ékesítse. Ellenkezőleg, a kutyatejfélek családjának díszes tagja igazából ott van otthon. A cserépbé kényszerített kis növényünk 3-4 méterre is megnő, és színter nélkül piroslik. 1823-ban, ebben a környezetben bukkant rá Joel Roberts Poinsett, az USA első mexikói követe, akiről később a növényt elnevezték. A természet szépségei iránt fogékony Poinsett gyakran felkereste a város körüli pusztaságokat. Így akadt rá a gyönyörűen virágzó bokrokra is.

Poinsett 1825-ben küldött haza először vesszőket, dugványokat saját kertje gazdagítására, a botanika iránt érdeklődő barátai örömeire. A már az azitek által gyógyításra, festékek készítésére használt növény így került az USA-ba. De hogy világhíresség váljék belőle, ahhoz egy véletlenre volt szükség. S vagy 80 évvel később ez is bekövetkezett, egy nagyvonalú terv megváltoztatása kapcsán.

Albert Ecke családjának nagy hírű gyógyfűrdője volt Németországban. De Albert többre vágyott. Gyógyfűrdőt akart létesíteni a hazájától csillagászati távolságra levő, izgatott világban, a Csendes-óceán déli részén, Fidzsi szigetén. Hogy a végtelenül hosszú utat megszakítsák, megálltak Kaliforniában, Hollywoodban. A vidék annyira megtetszett nekik, hogy lemondván a nagy tervről, ott maradtak. 1906-ban gazdálkodni, kertészkedni kezdtek. Terményeiket út menti standokon árúsították. De idővel a gyorsan fejlődő Hollywoodhoz már nem illett a mezőgazdaság. 1923-ban az Ecke család ismét útra kelt. Megfelelő helyet keresvén megállapodott a délre fekvő, óceánparti városkánál, Encinitasnál. Jó a klíma, a föld alkalmas a kertészkedésre, még a ponzicia nevelésére is. Ecke ugyanis korán felismerte a virágban rejlő üzleti lehetőségeket és kicsiben, karácsony táján, már Hollywoodban piacra dobta. Encinitasban alaposan kibővítette a birodalmát és üzleti hálózatát. Vagonok szállították a kötegeket, anyanövényeket az USA-beli kertészeknek. Ma repülőgépen jutnak el a dugványok a világ négy sarkába. Hivatalos adat: a karácsony körül világszerte eladott virágok 85%-ának eredete Encinitasba, a ma is az alapító család kezeiben lévő Ecke-kertészethez vezet. Még eleinte száz változatát ismerték, a szám mára nagyjot ugrott. Hála az encinitasi kísérleteknek, keresztezéseknek, egyre több variáns, szín lepi el a piacokat. Egy tévedés azonban tisztánunk kell. A ponzicia félrevezeti a csodálóit, becsapja. A kihívóan pirosuló szirmok nem az igazi virágok. Ezek csak elszíneződött előlevelek, hegylevelek. De ha a közepükbe nézünk, felfedezzük a szerényen meghúzódó szirmokat, az igazi virágot.

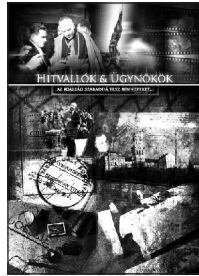
Bocsássuk meg ezt a csalafintaságot. Örüljünk neki, adjuk ajándékba. S ha megfelelően bámunk vele, áthúzzuk a nehéz korszakán, élvezzük mi is tőléről télre.

Bitskey Ella, Sarasota

HITVALLÓK ÉS ÜGYNÖKÖK

A müncheni Magyar Katolikus Misszió dísztermében december elején mutatták be az 1994-ben elhunyt Gyöngyösi Imre filmrendező és forgatókönyvíró övegye, Petényi Katalin író és rendező, valamint alkotótársa, Kabay Barna rendező és producer legújabb, 2009-ben elkészült „Hitvallók és ügynökök” című dokumentumfilmjét. A téma már jó ideje borzolja a kedélyeket az Egyházon belül és kívül egyaránt. A szerzőpár drámai sorson keresztül mutatja be azt a történelmi korszakot, amely magát proletrárdiktatúrának nevezte, ezen belül pedig az Egyházon szétzúzásában tevékenyen közreműködő besúgó gépezetet és ezzel szemben a hit és a hűség erejét, amely sokaknak adott erőt szenvedéseik elviseléséhez. Szovjet példa alapján a kommunista rendszer Magyarországon is minden eszközt felhasználta a keresztény egyházak üldözésére. Papok és szerzetesek száizait börtönözte be ártatlanul, másokat az állambiztonsági szervek ügynökként építették be a hálózatba. A film bevezetésekor Boór János tudományfilozófus és folyóirat-szerkesztő emlékeztetett arra, hogy a rendszerváltás előtt a kleruson belül magasabb volt

a besúgók aránya, mint általában a társadalom többi rétegében, de jóval több egyházi személyt hurcoltak meg hitéért. Az Egyház üldözését és az állammal való kapcsolatát

Várszegi Asztrik pannonhalmi főapát, püspök és történész foglalta össze a filmben, rámutatva a mélyebb történelmi összefüggésekre és a múlttal való szembenézés fontosságára. A Gyűjtőfogház, a Fő utca, a váci és kalocsai börtön eredeti helyszíneire visszatér, egykor ártatlanul bebörtönzött hitvallók emlékeikkel idézik fel a kommunista diktatúra jogtöréseit. Híradók, fotómontázások, naplórészletek, az állambiztonsági szolgálatok operatív tisztjeinek jelentései, megfigyelési fotói és a túlélők visszaemlékezései érzékeltetik ezt a történelmi korszakot. Az egyes eseményeket a belügy

szervek egyházi vonalon foglalkoztatott ügynökeinek jelentései, a titkos szolgálat lehallgatásai és a hitvalló áldozatok személyes emlékei párhuzamosan elevenítik fel. Az ügynökök jelentései és a tartótisztek értékelései alapján a néző számára is nyomon követhetővé válik a különböző titokban működő vallási kis-, illetve bázisközösségek ellen kitervelt koncepciók és áldozatok megfigyelése és letartóztatása. De megrendítő hallani Cserháti József pécsi püspök halála előtt a bécsi katolikus hírgyűjteménynek tett nyilatkozatát is, amelyben arról beszél, hogyan kellett előre eljátszaniuk a püspöki konferencia előtti nap a résztvevőknek a gyűlés menetét az Állami Egyházügyi Hivatal prominenseinek, akik aztán elbírálták, mi valósulhat abból meg, mi nem. A dokumentumfilm hiteles tanúságtétele egy korszaknak, melynek áldozatai és kiszorítottjai közül sokan még közöttünk élnek. A szerzők – mint a „Hitvallók és ügynökök” bemutatását követő beszélgetés során hangsúlyozták – filmjükkel a keresztény egyházak megújulását kívánják szolgálni.

Vince András

„VISZEM A DRÁGA HÍRT AZ
EMBEREKNEK”

Ünnepre hangolódásunkban az imádság, a szent könyvek olvasása mellett sokban segíthet a szépirodalom. Igen sok kiadó él ezzel a lehetőséggel, a karácsonyi ünnepkörhöz költők lírai és prózai alkotások megjelenítésével szeretnek segítségünkre. Ezt tette/teszi a szegedi Lazi Könyvkiadó is. Kiadványai közül a *Karácsonyi fényeket* (Felvidéki magyar írók karácsonyi novellái, versei), a *Karácsonyi ajándékok* (Magyar írók karácsonyi elbeszélései), az *Erdélyi karácsony* (Erdélyi magyar írók karácsonyi novellái, versei), *Fekete István: Karácsony éjtelét* (az Új Emberben megjelent tárcái) említhetjük.

E szép könyvsorozatba tartozik a *Karácsony a havason* (Erdélyi írók karácsonyi novellái, versei) című kötet is. Az utóbbi antológia húsz költeménye, s ugyanannyi novellája híven érzékelteti, hogy Krisztus születésének misztériuma, üzenete és tanítása milyen

mélyen benne élt az erdélyi magyarság tudatában, irodalmában. Költőink, íróink maguk is követtek a betlehemi csillagot – s amint Dsida Jenőnek a címbe foglalt sora is jelzi –, a hirozók sorába álltak. „Erdély szellemiségének prófétái minden korban teljes nagyságukban tündököltek a karácsonyi nagy nemzetbeszámolósk történelmi vásárán.” (Nyíró József)

A költemények az ünnep felemelő atmoszféráját, a Krisztus születése fölötti örömet, a szeretet kisugárzását, mindent előtűnő érzését és csodáját hirdetik. „Gyémántpíhékkel száll a csend. / Egy-egy kutyavakkant, hereg. / Kalács-szágú az éjszaka, / s Krisztus-várók az emberek.” (Horváth István) A születés misztériuma örömmel tölti el a világot. De a Szabolcska Mihály költeményéből kiáradó szeretet, béke és csönd idilli képei mögött előtűnik a ki-sebbségbe jutott erdélyi magyarság sorsa: „a kata-

kombák fekete fala” (Reményik Sándor), ott rejlik a megváltás reménye: „Ó jőjj! A sanda vétek / uralmának vess véget, / oldd meg bilincseink! / S az újult ezredévek / jöttét jelentse fényed, / mely Betlehemnek int.” (Szemler Ferenc) Az ünnep lényege, igaz tartalma nem a külsőségekben, hanem bennünk, a lélekben kell reálisává váljon: „...ne a hóban, csillogokban, / Ne ünnepi foszlós kalácson, / Ne díszített fákon, hanem / A szívekben legyen KARÁCSONY.” (Szilágyi Domokos) E nap azonban nemcsak az ünneplés napja, hanem az önvizsgálat napja is, a születés misztériuma megtérésre buzdít: „Hozzad jutnék egy hosszú élet végén, / mit hiányod már rég befecszelt. / S ha kérdenéd: Hát tovább miért éltem? / Óledbe fűmám hűtlen fejemet.” (Létay Lajos)

A novellák világa ennél jóval változatosabb képet tár elénk. Tematikájuk látóhatára a lírai hangulatképeknel, (Folytatás a 7. oldalon)

LÉLEK
ÉS ÉLET...

„A Te tanításod lélek és élet...” Élet van Óbudán a Margit Kórházal szembeni épületekben. A szalézi rend működteti ott hazai központját és egy kollégiumot; szépen felújított, mi több, újrapittett kis templomuk a környék fontos spirituális központjává vált.

A szalézi atyák kialakították játszóhelyeket, sportpályákat, ahol az ifjak energiáit levezethető; van egy kis cukrászdájuk is, Don Bosco képevel. Animátorokat képeznek a tizenéves fiatalokból, akik aztán rendszeresen foglalkoznak a különböző néprétegekből származó fiatalokkal. Az ifjak nagyon szeretik ezt a közösséget, s nyaranta remek táboroztatást szerveznek a kicsiknek, végül természetesen sok-sok cseget a támogatásért. Múltkor gyümölcsjoghurtot evett egy hétig a társaság, az egyik nagy cég jóvoltából... Hogy mekkora segítséget jelent ez a táboroztatás az óbudai családoknak, azt el se lehet mondani, hiszen a hosszú, forró nyarak értelmese eltelése szinte mindenkinél, akinek gyerekei vannak, igen nagy gond. Ez az önkéntes munka sok-sok áldozatot követel az ifjaktól is, meg a felelősséget hordozó atyáktól is. Olykor végig kell látogatni a családokat, hogy a másként szocializálódott gyerekeket szelidebb magaviseletre ösztökéljék. Az apai szigorú bizony tartottak a roma srácok! Az otthon kissé elkényeztetett, nagyon is szabadon nevelt gyerekeknek meg nem ártott meg egy kis tekintély-tiszteletre nevelés. Természetesen sok szép eredményt maguknak tudhatnak. Kelkesen mentek el például összel a szerencsés kiválasztottak szüretelni, s derekas munkát is végeztek.

A kollégiumban nem csupán szállást biztosítanak a diákoknak, de lelki töltéskészülék is gondoskodik. Helyet adnak az öntevékenységnek is: ennek a keretében szerveződik meg a Nagy Gáspár Irodalmi Kör a kollégiumban.

Miért pont Nagy Gáspár? Versei feleletet adnak a kérdésre. Olyan költőt kell a mai iftuság elé állítani, akit „heví korának érzeménye”, ahogy Petőfi mondja. Nagy Gáspár éppúgy a szabadság nagy rajongója, mint éppen ez évben 160 éve meghalt Petőfin. Már a kommunista időkben sem tudott Nagy Gáspár beletörődni a gyermekfejjel megélt 1956-os forradalom bukásába. Híres verse: az „Öröknár: elmúltam 9 éves” alaposan felbolygatta annak idején a *Felhívás* – így hívták Budapest a Pártközpontot – kedélyeit:

„Egyszer majd el kell temetni
És nekünk nem szabad feledNI
A gyilkosokat néven nevezNI!”

A Nagy Imre (NI) halálának a lelki terhért viselő Kádár valóban belebolondult öregségébe ebbe a súlyos örökségbe. A vers megjelenésekor azonban Nagy Gáspárt is megleckéztették.

Éppen szabadságszeretete miatt értette meg nehezen a Magyarországon a rendszerváltás után kialakult helyzetet. Azt, hogy a demokrácia széthúzást, marokdást szült, hogy a bűnök nem nyerték el méltó büntetésüket. Egy hosszú verset írt besúgóinak, és tartóknak nevéből.

Vissza-visszatér a témához, a nyilas kőpöngyforgatókhoz, titkosügynökök tevékenységéhez. Nagyon szép sorokban emlékezett meg az októberi lángokról – de keserűen írta:

„Éppen krisztusi korba lépett
a forradalmunkat leverő
és megtört diktatúra
amikor szétmállott, megszűnt,
de miféle furcsa szabadságot,
micsoda megváltást szült?”

(Októberi stációk – keserű töredékek)

Mégis, a megbocsátás szellemét sugározta: imádságot ajánlott a bűnösökért. Mert igen, ez a legfontosabb: Nagy Gáspár mélyen keresztény ember volt.

(Folytatás a 8. oldalon)

A 35. STUTTGARTI MAGYAR BÁL ELÉ

Az évenként megismétlődő Stuttgarter Magyar Bál éppen úgy jelzi számomra a múlt időt, mint az évszakok váltakozása. Már csaknem fél évszázada élek Stuttgartban. Nagyrészt ezeken a bálokon keresztül ismertem meg az itt élő magyarokat. Megéltem a változásokat, amelyeket az öregedés eredményez, de megéltem új emberek, csoportok érkezését is, akik politikai, gazdasági vagy egyéb okokból kerültek Stuttgartba.

Az én érkezésemkor (1966) is voltak már magyar bálok Stuttgartban, igen szerény körülmények között, általában 100-150 résztvevővel. Ezeket a bálokat is a stuttgarti magyar katolikus közösség egészli alatt szervezték.

Fejős Ottó stuttgarti magyar lelkész (1975-1986) szervezte meg az első nagyszabású Magyar Bált Stuttgartban 400 résztvevővel 1975 farsangján. Ettől kezdve számítjuk a Stuttgarter Magyar Bálakat. Egy évvel később már 800-an vettek részt rajta. A következő években a bál látogatottsága egyre nőtt: előbb 1000 személyre, majd 1200-ra, végül amikor legtöbben voltunk, 1300-ra emelkedett a résztvevők száma.

A bál sikere elsősorban annak volt köszönhető, hogy a magyar emberek hazájuktól távol és elszigetelten éltek. Ez a rendezvény volt az egyetlen szórakozási lehetőség magyar környezetben, magyar zene, magyar program mellett. Találkozásokat eredményezett olyan emberek között, akik sokszor évekig nem látták egymást. Elősegítette az információk terjedését, valamint a gazdasági kapcsolatok kialakulását.

A megnövekedett létszámmal együtt járt a bál anyagi sikere is. Ebből a pénzből támogatta a stuttgarti közösség a nemzeti ünnepek megszervezését, a magyar ifjúságnévelést, az anyanyelv megtartását, a könyvtárat, a különböző magyar kulturális szervezetek működését, a Kasztli Gimnázium fenntartását, valamint az itteni rászorulókat megsegítését...

Összefoglalva: A Stuttgarter Magyar Bál bevételét jótékonyági és magyar feladatok finanszírozására szolgáltatta.

A magyarországi rendszerváltással egy időben megnyitották a határokat. Megszűnt az elszigeteltség, az itteni magyarok szabadon látogathatták hazájukat. Számátalan új lehetőség nyílt a szórakozásra is. Továbbá a bálok résztvevői részben kiöregedtek, részben pedig hazaköltöztek. A bálók vonzása így igen csak csökkent. A környező német nagyvárosokban megrendezett magyar bálok részben megszűntek, részben sokkal kisebbre zsugorodtak.

Ezen a szakaszon a Stuttgarter Magyar Bál is átesett. Az utóbbi években azonban látogatottsága ismét emelkedőben van. A tavalyi évben 850 személy vett részt rajta. Jelenleg ez a legnagyobb magyar bál egész Németország területén. Továbbra is alkalmat ad szórakozásra, találkozásokra, a barátságok felújítására, a magyarság céljainak támogatására.

Az idei évben 35. alkalommal rendezték meg a Stuttgarter Magyar Bált. Ezúton is szeretnék minden magyart és a magyarság barátait arra biztatni, hogy minél nagyobb számban látogassuk. Egy bál szervezése mindig rengeteg munkát és körültekintést követel. A bálterem bérlése, a zenekarok szerződötetése, a bál programjának összeállítása, a meghívók szétküldése, a jegyek eladása... Minden tisztelet azoknak, akik a feladatokat önzetlenül magukra vállalják. Hiszem azt, hogy a Stuttgarter Magyar Bál jól kezelve van a Rendezőbizottság önkéntes, lelkes, a katolikus egyházközség és a magyarság érdekeit messzemenően szem előtt tartó tagjainak a kezében!

Szeretettel hívunk minden szépen szórakozni vágyó magyart testvérünket a január 30-án este 19.00 órára kezdődő 35. Stuttgarter Magyar Bálra. Helyszín: Schwabenlandhalle, Tainer Str. 7, 70734 – Fellbach.

Boronás Barna

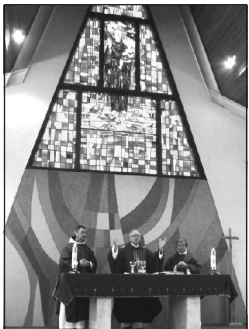
TEPLOMSZENTELÉSI ÉVFORDULÓ WINNIPEGBEN

Még tavaly, advent második vasárnapján a Pádúai Szent Antal magyar templomban ünnepi szentmisében adták hálát a templomszentelés 45. évfordulóján. A főpapi szentmise főcelebránsa Vernon James Weisgerber winniepegi érsek volt, akivel a mostani plébános, a lengyel Stan Gacek, valamint Kiss G. Barnabás ferences szerzetes, detroiti plébános koncelebrált, aki magyar és angol nyelvű homíliát mondott.

A 45. évforduló közelében a plébános atya lelki programot is szervezett, ebben vette ki részét Kiss G. Barnabás, aki a külföldi magyar pasztoráció püspöki helynöke Észak-Amerikában. December 5-én, szombaton az idősek és betegek látogatása után szentmise következett a templomban. December 6-án, a vasárnapi misében, a templomépítés és az adventi készülődés gondolatai között, az évforduló kapcsán Barnabás atya felidézte a múltat: Soós István karmelita atya 1924-ben Magyarországon megszervezte száz család emigrálását a kanadai Winnipegbe. Az első magyar egyházközséget 1929. má-

jus 20-án szervezték meg Jézus Szíve Hitközség néven. Király Kelemen ferences 1950-tól szolgált a közösséget lelkipásztorként. Ekkor a magyarok megvásárolták egy protestáns kápolnát, két másik épülettel együtt, majd 1958-ban Szabó Szerén ferences vette át a plébánia vezetését, és azonnal hozzáfogott a szét-szort magyarok összefogására. 1964-ben elkezdték az új templom építését, amelyet George Bernard Flahiff bíboros érsek 1964. december 20-án szentelt fel. Az elmúlt évek ferences jelenlétének formáló erejét kiemelve megemlékezett a ferences rend nyolcszázadik évfordulójáról is, Szent Ferenc és Szent Antal közbenjárását kérte továbbra is a közösség minden tagjára. Adventi készülődésre is intett Keresztelő Szent János példájára, kiemelve a szentmise igeliturgiájának közös mondanivalóját.

A hálaadó mise után a Mikulás is megérkezett, akinek jöttét nemcsak a gyermekek, hanem a felnőttek is örömmel fogadták. A templom nagyeremében több százan ültek asztalhoz az ebéd elfogyasztására. □

A hálaadó szentmisén

A LÉGKÖR VÁLTOZOTT MEG A HALÁLKAMRÁBAN... (1.)

Idén ünnepelte pappá szentelésének 70. évfordulóját Olofsson Placid bencés szerzetes, aki megjárta a szovjet kényszer munkatábor is. A Magyar Kurír munkatársa vasmiséje kapcsán beszélgetett vele különleges nevééről, hivatásáról, miért volt számára „könnyű” a gulág, s arról, mit gondol napjaink válságáról.

– Nem mindennapi a vezetékneve: Olofsson. Honnan ered?

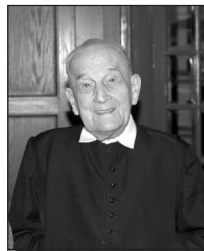
– XII. Károly svéd király nagy hadvezér volt, 1714-ben végigharcolta az orosz törzseket, egészen le Törökországig. Poltavánál volt az utolsó csatája, de akkor elterjedt a hír, hogy Stockholmban éhínség tört ki. Sugárhajtású repülőgépe nem volt a szerencsétlennek, csak lóháton tudta megenni az utat, de a legék könyvében benne van, hogy két hét alatt odalovagolt, ami óriási teljesítmény. Ő bírt, csak a lovak nem bírták: a Veres Pálné utcai iskola falán van egy bronz emléktábla, hogy XII. Károly ott cserélt lovakat, ott volt szállóvendég. Egyik óstúnik, Albert Olofsson – akiről már nem lehet megállapítani, hogy a királynak tábornoka volt vagy csicskása – belézasodott és nem tudott hazalovagolni, aztán megönsült, és így maradtunk itt.

– Hogyan kapta a Placid nevet?

– A keresztnevem Károly, a Placid a szerzetesnevem, 76 éve kaptam, amikor Pannonhalmán beöltöztem bencésnek. Úgy történt, hogy panyókára vettük a zakonkat, és ölinkebe adták a reverendát. Odamentünk az oltárhoz, és akkor tudtam meg, hogy Placidus leszek. Ez nagyon bencés név: Szent Benedek első két tanítványa Szent Maurus és Szent Placidus volt. Szent Placidus a szentképeken is látható, édesapám festette, ez volt a budapesti bencés gimnázium oltárképe: négy méter magas, Szent Benedek, Szent Maurus, Szent Placidus látható rajta. 1927-ben festette, én akkor 11 éves voltam, s Placidus képéhez én álltam modellnek.

– Milyen volt a család, ahol hivatása bontakozott, s hogyan kezdődött kapcsolata a bencéssekkel?

– Édesapám a műszaki egyetem elődjén, a Királyi József Műegyetemen végzett. Tehetséges ember volt, fiatalon meghívták docensnek az egyetemre. Nem akart megönsülni, a tudománynak élt. Egyszer szörnyű napszúrást kapott, amiből felépült, de a két szemédeig találkozásánál roncsolódott valami, s az orvosok azt mondták, ha folytatja a munkáját, megvakít. Ekkor otthagyta az egyetemi katedrát, és elment középiskolai tanárnak. Viszont ha már így alakult, úgy gondolta, családát alapít. Akkor már 38 éves volt. Egy barátja azt mondta neki: „Van nekünk egy 34 éves sógorunk Dunaföldváron, bemutatlak neki”. Májusban bemutatott, augusztusban megvált az esküvő. Huszonhárom éven át éltek szép házasságban. 1914-ben született a nővérem, én 1916-ban. Akkor már háború volt, s édesapámat behívták katonának, de nem a frontra, hanem a pécsi hadapród iskolába ment tanárnak. Nővéremmel mindketten magántanulók voltunk. Aztán később, amikor gimnáziumba mentem, édesapám a bencés gimnáziumot választotta, mert az volt a legközelebb ahhoz az iskolához, ahol ő tanított. Így kezdődött a bencés kötődésem. Vallásos családban nőttem fel, de elég liberális szellemben, édesanyám leszokott a templomba járásról, amikor picik voltunk. Amikor katekizmust tanultunk az elemiben, közeledtünk a katolikus valláshoz, aztán amikor bencés diák lettem, természetes volt, hogy aktív vallásos életet élünk. Kiváló tanáraink voltak, mind igazi egyéniségek, az eszményképeim voltak. 1933-ban jelentkeztem Pannonhalmára, de nem azért, mert szerzetes akartam lenni, hanem mert olyan akartam lenni, mint a tanáraink. Nem úgy

sikerült az életem, de kénytelen voltam elfogadni a Jóisténtől, hogy mindig a képességeimet meghaladó feladatokat várt tőlem.

– Hogyan kezdte papi életét?

– Már az első misémmel is bajban voltam, meg a papszenteléssel is. 1939-ben nem volt püspök a főpápa úr, ezért hárman, pannonhalmiak a győri püspöktől

kértük a szentelést, akit a szentelés előtt egy nappal vakbélgyulladás megműtöttek. Kétségbeesve telefonáltunk minden püspöki székhelyre, hogy hol szentelnek fel minket vasárnap. Újmisé nincsen papszentelés nélkül, igaz? Szombathelyen, Grösz József püspök azt mondta, neki is van 10 diakónusa, de jöhetnek a győriek meg a pannonhalmiak is, ezért végül odamentünk. Szombaton kellett elindulnunk, s a ferences kolostorban kértünk három kicsi cellát. Másnap 9-re mentünk a székesegyházba. Éppen harangoztak, amikor 23-an felmentünk a legfelső lépcsőre, és újmisés áldást adtunk. Visszamentünk a ferences kolostorba a csomagunkért. Kinyitom a cella ajtaját, hát az asztalon egy misékönyv, a misékönyvön egy miséző kehely, a kehely körül egy papi stóla, és tömjénnel van befűtözve a cella. Álmodni sem mertem volna ilyet. Megtapasztaltuk a ferences lelkes egyszerű családis melegséget: így kezdtem papi életemet.

– 1946-ig tanított...

– A papszentelés el kellett végeznünk a noviciátust, meg kellett szerezni a tanári diplomát, én magyar-német-bölcselet szakos tanár vagyok, a doktorátust is megszereztem. Az első dispozióimat Győrzentyánba kaptam, de a következő évben kiűtött a háború. Kinevezett tábortanár lettem, főhadnagy rendfokozattal, a komáromi és az érsekújvári hadikórházban voltam a lelkesítő egy évig. Sebesültekkel, halálközeli foglalkoztam. Utána tanárkodtam, Sopronban és Pápán is tanítottam a bencés gimnáziumban. A főpápa-tom a háború után egy hónappal a pesti gimnáziumba helyezték, mivel pesti gyerek voltam. Se villany, se közlekedés nem volt Budapesten, a romokban jártunk, szörnyű helyzet volt. A tanári kar háromnegyed része nekem is tanárrom volt, tehát kollégák lettünk, az első osztálynak lettem az osztályfőnöke. 68 diákom volt. De nem tudtam befejezni az évet, mert 1946 tavaszán letartóztattak a magyar rendőrség.

– Hogyan tudta meg, hogy mi a hivatása?

– 79 évvel ezelőtt osztályfőnököm volt Szunyogh Xavér Ferenc. Óriási ember volt, mondott nekünk valamit akkor: gyerekek, amikor imádkoztatok a Miatyánkot, ne értsétek félre azt a félmondatot, hogy legyen meg a te akaratod. Mert azt olyan sokan úgy értik, hogy nekem is van akaratom, meg neki is van akaratja, de neki egy pár számmal nagyobb kalapja van, nekem bele kell nyúlódnom az ő akaratába. Azt mondta az osztályfőnökünk: amikor imádkoztatok a Miatyánkot, csempésszétetek bele ezt a picit szót: legyen meg a te üdvözítő akaratod. Mert ez akkor már kérdés, itt már nincs belenyúlódság: kérem, hogy legyen meg. A mennyben megvan, az világos, de hogy énbenem is legyen meg.

(Folytatjuk)
Horánszky Anna

HÍREK – ESEMÉNYEK

Visszautasított nemesi cím

Cormac Murphy-O'Connor bíboros elutasította a lordi címet és az ezzel járó parlamenti felsőházi tagságot, annak ellenére, hogy a reformáció óta ő lett volna az első katolikus püspök, aki tagja lehetne a Lordok Házának. Az elutasításnak belső egyházi oka van – mondta a bíboros, aki a Vatikánal is konzultált a kérdéssel.

Az Anglikán Egyház 26 püspöke tagja a felsőháznak. Az angol katolikus püspökök érvei szerint azonban a lordság és a

parlamenti képviselőség veszélyeztetné a Katolikus Egyház politikai függetlenségét. További érv, ami az elutasítás mellett szól, hogy az egyház jog sem engedi meg, hogy papok politikai feladatot vállaljanak.

Prohászka püspök kiténtetése

A Magyar Örökség kitüntetést a bírálóbizottság a decemberi díjátadó ünnepségen hitéleti és szociális tevékenysége elismeréséül Székesfehérvár egykori püspökének, Prohászka Ottokárnak is odaítélte. □

SZÁJRÓL SZÁJRA

Gáspárról, Menyhértről, Boldizsárról

Vissza-visszatérően szerettem volna az Életünk korábbi számaiban beszélni arról a képről, ami a napkeleti bölcsekről a magyar népi hagyományban kialakult, elmondani azt a keveset, amit tudok. Nem mertem rá vállalkozni. Visszatartott, hogy a Biblia tanítása és a népi szokások eltérők, és ez bővebb magyarázatot kívánt volna. Most, hogy az elmúlt év decemberi Életünkben a Lenne egy kérdésem rovat ezzel foglalkozott, és Miklós atya illetékes forrásból származó felvilágosítást adott az evangéliumok tanításáról, megnyílt előttem a háromkirályok ünnepe körüli szokások ismertetésének lehetősége. Olvasóinknak pedig felhívom figyelmét a múlt decemberi Lenne egy kérdésésem-re, érdemes most is elolvasni, mint mindig.

Magyaránivaló még így is maradt, és a szokások kialakulását vizsgálva, ezt a magyarázatot, illetve ennek keresését véltem felfedezni. Az ünnep január 6-án van, és ez már magyarázatot igényel, hiszen a Biblia a napkeleti bölcsek érkezését Jézus születése idejére teszi – január 6. pedig közel két héttel később van. XII. Gergely pápa naptárreformja a magyarázat. Ő ugyanis a Julius Caesar-féle naptár hibáit akarta javítani, és elrendelte, hogy 1582. október 4-e után mindjárt 15-e következzen. Ez az a két hét, amit keresünk. A nyugati egyházak január 6-át vízkeresztnek is nevezték, és e napon Jézusnak a Jordán vizében történt megkeresztelését ünnepelték. Ezt a tartalmát az ünnepnap megörizte. Bonyolítja a dolgot, hogy a Görögkeleti Egyházban január 6-a karácsony, Jézus születésének napja. Ők a naptárreformot – hiszen azt római katolikus egyházhoz vezette be! – nem fogadták el. Mint mondtam, a vízkereszt is maradt... Ebben a helyzetben a népi szokások rugalmassága, annak tudomásulvétele, hogy mindez belefer a ünnepnapba, már a lakászentelések erre a napra helyezésében is megmutatkozik. Tehát: vízkereszt. S háromkirályok is, hiszen a lakászentelés alkalmával a ház ura, vagy a szentelést végző pap, a napkeleti bölcsek nevének kezdőbe-

tűt: G.M.B. írta a kapura, ajtóra és a következőket mondta: Áldd meg, kérem, a mi békés kimenetelünket. A három betűt csak nagybőjt első vasárnapján törölték le. Ahogy mondták: mert akkor jobban tojnak a tyúkok. Miért adott és miért pont ilyen nevet, nevezet a napkeletieknek a VIII. századi legenda? Hát mert napkeletiek! Még ráadásul nemcsak bölcsek, hanem királyok is. A Gáspár név valószínűleg perzsa eredetű, jelentése „kincset megőrző”. A Menyhért a héber Melchiorból vezethető le, és „királyi fény” a jelentése. (A héberben melech királyt, az or fényt jelent.) A harmadik bölcset nevében szintén keleti forrást kereshetünk, találhatunk. Baal istenség neve rejlik benn, és jelentése: „Baal isten övja életét”. Ilyen nevek viselői csak „napkeletiek” lehetnek!

A háromkirályjárásról az első európai adatok a XII. századból származnak. Hazánkban a XVI. századból. Gyermeknek, néha már növendék lányok és fiúk, papírsüveggel, fehér ruhában jártak a házakat, és a betlehemi csillagot magasra tartva énekeltek:

*Háromkirályok napját,
Országunk egy istápját,
Dicsérjük énekekkel,
Vígadozó versekkel,
Szép jel és szép csillag
Szép napunk támadt...*

A csillag ötletes megoldással – világitott is, mert közepét áttetsző anyagból csinálták, és egy belül elhelyezett gyertya szolgáltatta a fényt.

A Szentírás – mint említettem – csak „napkeleti bölcseket” említ, néven nem nevezi őket. A VIII. századi legenda a nevekkel, mély gyökereivel szinte lehetetlenné teszi kiirtásukat. Szeretnék befejezésül egy gondolatot idézni Miklós atya múlt decemberi írásából: „...a karácsony eseményei, ahogy az evangéliumokban olvashatók, se nem legenda, se nem történelem csupán. Nem legenda, mert valódi történet közöl, de nem is csak emberi történelem, mert egy természetfölötti valóság belépéséről tudósít a mi világunkba.” **Ramsay Győző**

József Attila

BETLEHEMI KIRÁLYOK

*Adjonisten, Jézusunk, Jézusunk!
Három király mi vagyunk.
Lángos csillag állt felettünk,
gyalog jöttünk, mert siettünk,
kis juhocska mondta – biztos
itt lakik a Jézus Krisztus.
Menyhárt király a nevem.
Segíts, édes Istenem!*

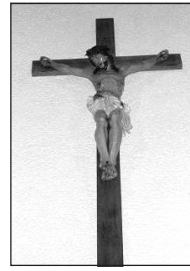
*Istenfia, jónapot, jónapot!
Nem vagyunk mi vén papok
úgy hallottuk, megszületél,
szegények királya léttél.
Benézünk hát kicsit hozzád,
Üdvösségünk, égi ország!
Gáspár volnék, S férj
földi király személye.*

*Adjonisten, Megváltó, Megváltó!
Jöttünk meleg országból.
Főtt kolbásunk mind elfogyott,
fényes cizmánk is megrogyott,
hoztunk aranyat hat marékka,
tőmjént egész vasfajékkal.
Én vagyok a Boldizsár,
aki szerencsény király.*

*Irul-pirul Mária, Mária,
boldogságos kis mama.
Hulló könnye záporán át
alig látja Jézuskáját.
A sok pásztor mind muzsikál.
Meg is kéne szoptatni már.
Kedves három királyok,
jóéjszakát kívánok!*

ISKOLAI KERESZT

A Vatikán tiltakozik a strasbourgri döntés ellen

hogy a katolicizmus az olasz történelmi örökség része, amint azt az 1984-es vatikáni-olasz konkordátum is leszögezi. Giuseppe Talla Dore, a római LUMSA egyetem rektora szerint ráadásul a kereszt csupán passzív jelkép, amelynek kihelyezése nem kötelező hitünk gyakorlására.

A kereszt eltávolítása az osztályteremből intoleráns és sérti a többség érzeit – fogalmazott Walter Kasper

Csodálkozását és sajnálatát fejezte ki a Vatikán az Emberi Jogok Európai Bíróságának azon döntése kapcsán, hogy az osztályteremben elhelyezett kereszt a vallásszabadság megsértése – írja a Zenit hírügynökség. Federico Lombardi szentszéki szóvivő arra is figyelmeztetett, hogy az ilyen döntések elidegeníthetik a keresztényeket az egyesült Európa gondolatától.

Az ügy 2001-ben kezdődött, amikor az olasz állampolgárságú nő, Solie Lautsi azt kérte, hogy az akkor 11, valamint 13 éves gyermekei általános iskolájában minden osztályterem falán feszület volt elhelyezve. Szerinte ugyanis ez sérti az állam és az Egyház szétválasztásának elvét. Panaszt tett az iskolában, de elutasították, így bíróságra vitte az ügyet. Végigjárta az összes olaszországi jogorvoslati lehetőséget, végül Strasbourghoz fordult.

Az Európa Tanács emberi jogi bírósága úgy foglalt állást, hogy az iskolai kereszt sérti a szülők jogát ahhoz, hogy saját lelkiismeretük szerinti nevelést biztosítsanak a gyermeknek, valamint sérti a gyermek vallásszabadsághoz fűződő jogát is.

Federico Lombardi, a Szentszék szóvivője a Vatikáni Rádióknak adott november 3-i nyilatkozatában leszögezte: a feszület mindig is az isteni szeretet és az egység jele volt, ezért sajnálatukat fejezik ki, hogy most a megosztás, a kirekesztés és a szabadság korlátozásának jelképe lett.

Az olasz kormány szintén elutasította az ítéletet, mivel a kereszt az olasz nemzeti történelem és kultúra jelképe is.

Az Olasz Püspöki Konferencia ugyancsak arra figyelmeztetett, hogy a kereszt Olaszországban nem csupán vallási jelkép, és annak iskolai kihelyezése azt fejezi ki,

bíboros, a Keresztény Egység Elősegítése Pápai Tanácsának elnöke. „Különösen Olaszországra igaz, hogy a keresztények a többséget képviselik, most és a jövőben is.” Nem engedhetjük meg, hogy a többséget egy kisebbség irányítsa. A pluralista társadalomnak tisztelőtlen kell tartania más vallásokat és vallásnézeteket, ám az emberi jogi bíróság döntése mögött „nem a laicitás, hanem az ideológia áll” – mondta a bíboros a Corriere della Sera újságnak adott interjúban.

Federico Lombardi arra is figyelmeztetett: az ilyen döntések nem fogják jobban megszerettetni a keresztényekkel az egyesült Európa gondolatát, pedig az olasz katolikusok azt a kezdetektől támogatták. Mint mondta, úgy tűnik, hogy el akarják hallgatni a kereszténységnek az európai identitás kialakulásában játszott lényeges és tagadatlan szerepét.

Lombardi hozzátette: a vallás a civilizáció elválaszthatatlan része, a rövidlátók viszont ki akarják zární az oktatásból. Megjegyezte: csodálkozik, hogy a strasbourgri bíróság ilyen komolyan beleavatkozik egy olyan ügybe, amely közvetlenül kapcsolódik az olasz emberek történelmi, kulturális és lelki identitásához.

Magyar Kurír

VISZEM A DRÁGA HÍRT...

(Folytatás az 5. oldalról)

személyes érzéknel jól messzebbre mutat. A bibliai jelenet – a Megváltó kirekesztésében, egy istálló mostoha körülményei közt jött a világra – írónkat a korabeli szociális kérdések fölvetésére inspirálja. A Tamási Áron novelláiban megjelenő székely világ karácsonyi békéje – „az áradó örömben úgy ringott a völgyben a falu, mint a békesség tava” – sem felhőtlen. A karácsonyi pásztorcskák kedves-szép játéka, versengése mellett ott van a szegény asztalosinas, kit mogorva gazdája nem enged hazra, a családdal ünnepelni (Teremtett világ), ott van az üzlete szövetkezetesítése miatt minstelenné váló fődrász szomorú karácsonya (Susogó fenyők). Nyíró József székely univerzuma ennél komorabb. A *Karácsony a havason* című csodaszép novellájának profán ünneplése a székelység hitvilágába vezet el bennünket. Az impériumváltás miatt a szegénység, a magára hagyatottság mellett újabb terhekkel kell szembenézni: „Ezen a mi kis földünkön kétféle ember szorongva tekint fel és viraszítja a

»szent éjtek« nemzettársaival. Lesz-e, aki jövőjének próféciáját a világ színe előtt elmondja, és felvázolja az eljövendő békesség falvait, városait, káprázatos életformáit a betlehemi barlang shakespeare-i diszletrongyaira, melyek koldus népek erőfőn tagjairól csingenek alá?” (Bölcsöregnetés) Publicisztikai hevületű kérdésére maga adja meg az „és mégis” konokszággal megfogalmazott feleletet: „Egy nép szellemisége soha nem halhat meg. (...) Bárhogy legyen is, szántani, vetni, irtani, dolgozni, dalolni, élni tovább fogunk.”

A kötet nincs hiján megremző, tragikus jeleneteknek szám. Gagyri László hősei lopásra vetemednek, hogy szeretteiket megajándékozhassák; Iványi Ödön novellájában három árva gyermek életének megmentéséért folyó sikertelen küzdelem árnyékolja be az ünnep fényét; Tabéry Géza obszót kapott kapitánya egy utcagyerek megajándékozásával, örökbe fogadásával ad értelmet magányos életének...

Asztalos István és Nagy István novellái a kismemizzettek, elnyo-

mottak karácsonyát idézi, a külváros, a Boldog utcán túli kilátástalan „ünnepeket”, a reménytelenséget, amely e napon sem kerül el a szegényes hajlékokat.

Wass Albert karácsonyi meséje régi, gonosz idöket idéz, amikor az Uristen a Világosság angyalát küldte a földre, az emberek közé, hogy akiben egy csöpp jószágot talál, gyertyát gyújtson a szívében. Minden meggyújtott gyertya egy-egy szép emberi cselekedet szimbóluma, melynek fénye szétárad a világon. A szülőföldjét elhagyni kényszerülő író a messihi idegenben is hazagondol: a Magyar karácsony az égben 1956. november 4-ét idézi, azt az idöt, amikor a kenyér és a szabadság hiánya sújtotta népként. Az égre szállt Katika hite – „a mennyi kenyeré, amikor mi is elmondhatjuk: az Úr Jézus mosolyától „kisütött a nap Magyarországot fölött!”

Máriás József

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészségek telefon-számait és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu>.

ANGLIA:

London: Virágh József főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB-London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-Mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com. Misézó helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton, Brighton-Hove; www.magyar-katolikusok.co.uk

Észak-Anglia:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: Rochdale, Wolverhampton, Nottingham.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Tel.: 0043-1/526 49 72; Fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécsjégy (Familien-Kirche) 17.00-ór, Bécs, vasárnaponként 11.00-ór, Deutschordenskirche, Singerstr. 7. E-Mail: bnke@katolikus.at; <http://www.katolikus.at>

Pázmány, Msgr. Dr. Csordás Eörs rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmannsgasse 14, Tel.: 0043-1/317 3656. **Burgenland/Alsóőr:** P. Keresztfalvi Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, Tel.: 0043-3352/34108. E-Mail: Kersztfalvi@freemail.hu Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.00-ór, Felsőőr, vasárnaponként 10.15-ór.

Graz: Ugrai Mihály gondnok, Tel.: 0043-316/68 35 08; Msgr. Molnár Ottó, Tel.: 0043-316/68 21 24 21; szentmise a hónap első vasárnapján 10.30 órakor, a második vasárnap előtti szombaton 18.00 órakor, a többi vasárnapokon 17.00 órakor a Kalvarienberg-Kirche-ben, Kalvarienbergstr. 155.

Innsbruck: Dr. Magda Szilveszter diakónus, Tel.: 0043-512/204 103. Szentmise minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3.

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, Tel.: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (fax), E-Mail: ernest.szabo@diocese-linz.at; Misézó helyek: Linz, Wels.

Klagenfurt: Ft. Norbert Jakab, Tel.: 0043-4733/232v.0043-6768 772444. E-mail: janorh@freemail.hu; Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 13.00-ór a Kapuziner Kirche-ben, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-ór az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135. Érdeklődni: Bohumy István, Tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL, Tel.: 0032-2/64 96 188.

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33, B-4000 Liege, Tel.: 0032-4/22 33 910; Fax: 0032-4/22116 09.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Ft. Gáspár István, szentmise minden vasárnap 11-ór, augusztus kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, Tel.: 0033-1/42 086170. Fax: 0033-1/42 067155, <http://magyarmissioz.free.fr>.

Mitl-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 302, Avenue Jean Jaures, F-69007 Lyon, Tel.: 0033-4/78 501636.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a D., Kempten. Érdeklődni: Ft. P. Szomszéd Tamás József SJ, Ungarische Kath. Mission, Zirkelstr. 23, D-86154 Augsburg, Tel.: 0049-821/41 90 25 30 vagy 0049-821/41 90 25 19, vagy mobil: 0049-151/14 23 28 06.

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Beczeki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schweig, Tel.: 0049-911/507 57 96.

Esseni Egyházmegye: Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen, Tel.: 0049-201/28 47 40 vagy Kölnben: 0049-221/23 8060. **Freiburg-Trier-Speyeri Egyházmegyék** Karlsruhe-izsékkel: Misézó helyek: Mannheim, Offenbach, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Baden Baden. Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Elbinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe, Tel.: 0049-721/687215.

Berlini Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye: Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd. Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, Tel.: 0049-40/205 07 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen: Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lúcsák József, Ung. Kath. Mission, Theobaldgasse 96, D-50676 Köln. E-Mail: ungarzentrum@netcologne.de; Tel.: 0049-221/238060. Fax: 0049-221/232120; <http://www.ungarzentrum.de>

A KISKORÚ...

(Folytatás az 1. oldalról)

A kiskorú elvándorlás másik jellegzetes arculatát mutatja a vendéglátó országokban született gyermekek és azok helyzete, akik születésük után nem élnek együtt kivándorolt szüleikkel, hanem csak egy későbbi időpontban kerülnek össze velük. Ezek a serdülők két kultúrához tartoznak, keztös kötődésük minden előnyével és hátrányával, jöllehet ez az életkörülmény

HIRDETÉSEK

Hazatelepülőknek kitünő Eladó önköltségi áron 2 szoba összkomfortos, táfűtésű, második emeleti, kiemelt minőségű, 2 szobás lakás, garázzsal. A gyógyfürdő pár kilométerre fekszik a lakástól, ligetes környezetben, közel Budapesthez. T: 0049-89/370 64 716, este.

Magyar nyugdíjas 58 éves nő, szívesen vállal házvezető munkát külföldön. T: 0036-28/816-378 (este) v. 0036-20/778-1813.

Régi pesti lakás kiadó: 300 EUR/74 m². T: 0049-89/140-1928 v. 0036-1/239-9364.

Harkány (Pécshez közel a gyógyfürdőtől) 100 m eladói egy 47 m²-es gyönyörű lakás. E-mail: janos.kuruc@gmail.com.

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt, Telefon: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795022. Fax: 0049-69/97 78 26 84. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye: Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misziszó - Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München, Tel.: 0049-89/982637, 982638. Fax: 0049-89/985419. E-Mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye: Misézó helyek: Hagen, Minden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Kath. Ung. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. Tel./Fax: 0049-251/32 65 01. E-Mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de

Passaui Egyházmegye: Misézó hely: Passau: Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzenhofenstr. 5, D-94121 Salzwg, Telefon: (08505) 12 29.

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye: Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eisingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle-Str. 30, D-70186 Stuttgart, Tel.: 0049-711/2369190. Fax: 0049-711/2367393. E-Mail: mision@stuttgarti-katolikusok.de; www.stuttgarti-katolikusok.de

Würzburgi Egyházmegye: Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Konecsi Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Telefon: 0049-931/38 62 43, Fax: 386-405.

NORVÉGIÁ

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Istituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. Telefon: 0039-06/684-2620, pminemeth@gmail.com. Misézó helyek: Róma - minden hó utolsó vasárnapján 11-ór, S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszonyja kápolnájában minden kedden 8.00-ór, Szalézi oratórium (Via Tonale 19, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: P. Ruppert József SchP, Tel.: 0039/347.344.5538. E-Mail: ruppertjosef@piarista.hu

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Róm. Katholische Ungarmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041-44/36 23 303. E-Mail: F.vizauer@gmx.ch; Misézó helyek: Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Fribourg: Ft. Pópa Péter, Tel.: 0041-26/534 0672. Szentmise minden hó 4. vasárnapján 11.15-ór, az Orsolyiták templomában (rue de Lausanne). Misézó helyek: Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. Tel.: 00 41-22/7910458; Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. Tel.: 0041-21/6478 678; Bern: Róm. Kath. Ungarmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern. E-Mail: info@katolikus.ch; <http://www.katolikus.ch>

Basel: Pál István, Tel.: 0041/765185441. Szentmise: minden vasárnap 8.50-ór. □

alkalom lehet arra is, hogy megtapasztalják a különböző kulturális hagyományok közötti találkozás gazdagságát. Nagyon fontos, hogy lehetőségük legyen a tanulásra, később a munka világába való bekapcsolódásra, a megfelelő szociális és oktatási struktúráknak köszönhetően pedig arra, hogy beépüljenek a társadalomba. Mindemellett sohasem szabad elfeledni, hogy a serdülők az ember fejlődésének alapvető időszakát képezi.

A kiskorúak különleges csoportját alkotják azok a menedéket kérelmező menekültek, akik különböző okok miatt hagyják el hazájukat, amelyben nem kaptak megfelelő védelmet. A statisztikák azt mutatják, hogy számuk növekszik. Egy olyan jelenségről van itt szó, amelyet figyelmesen kell vizsgálni és összehangolt akciókkal kell kezelni. Mindemellett alkalmazni kell a megelőzések, a védelemnek, a befogadásnak azokat a megfelelő intézkedéseit, amelyeket a Gyermekek Jogairól Szóló Egyezmény is előír (vö. 22. cikkely).

Különös módon fordulok továbbá a plébániákhoz és katolikus egyesületekhez, amelyek a hit és a szeretet Lelkétől indítva, nagy erőfeszítéseket tesznek azért, hogy a szükségben segítségek ezeknek a testvéreinknek. Miközben kifejezem köszönetemet ezért a mély be nyomást keltő, nagylelkűséggel végzett és kiváló munkáért, egyben felszólítok minden keresztényt arra, hogy legyen tudatában a szociális és pasztorális kihívásoknak, amelyek elé a kiskorú vándorlók és menekültek helyzete állít minket. Szívünkben visszahangoznak Jézus szavai: „Idegen voltam, és befogadtatok” (Mt 25, 35), úgyzintén a főparancsokat, amelyet maga hagyott ránk: Szeressük Istent teljes szívünkkel, teljes lelkünkkel és teljes elménkkel, hiszen mindez elválaszthatatlan összekapcsolódik a felebaráti szeretet parancsával (vö. Mt 22, 37-39). E szavak bizáttanak annak megfontolására is, hogy minden konkrét tettünk elsősorban a kegyelem és az isteni gondviselés működésének hitéből kell táplálkozzon. Az idegenek iránt tanúsított vendégszeretetünk és szolidaritásunk, különösen, ha köztük a gyermekekről van szó, így módon válik a szolidaritás evangéliumának terjesztésévé. Az Egyház valóban a szolidaritás evangéliumát hirdeti, amikor kitárja kezét és azon fáradozik, hogy tartsák tiszteltben a vándorlók és a menekültek jogait, és arra szólítja a nemzetek, a nemzetközi szervezetek és intézmények felelős vezetőit, hogy megfelelő intézkedéseket fogantatosítsanak a javukra. A Boldogságos Szűz Mária örködjék mindegyikük felett, és segítsen minket is, hogy megértsük a hazájuktól távol élő embertársaink nehézségeit. Imámról biztosítom a vándorlók és menekültek széles világának minden tagját, és szívvel adom nekik apostoli áldásomat.

Vatikán, 2009. október 16.
(A német és olasz szöveg alapján fordította: Cserháti Ferenc)

Szerkesztőségünknek több mint egy évtizeden át, az EUR bevezetése után és az utóbbi években történt áremelkedések ellenére is sikerült megőriznie a lap előfizetési árat. Legutóbbi árkiigazításunk 1999-ben volt. Tekintettel az emelkedő árakra és a növekvő munkabérekre, az új-ság önköltségét már nem fedezt az előfizetési ár. Ezért lapunk jövőjének biztosítása érdekében, a tavaszi Európai Magyar Papi Konferencián résztvevő külföldi magyar lelkészek januárban úgy döntöttek, hogy 2010. január elsejétől az ÉLETÜNK évi előfizetése 15 EUR-ról 20 EUR-ra emelkedik. Az egyes szám ára 2 EUR, a dupla számé 3 EUR. Olvasóink szíves megértését kérjük. A Szerkesztőség

LÉLEK ÉS ÉLET...

(Folytatás az 5. oldalról)

Szimbólumaiban, utalásaiban, témáiban mindig ott van Krisztus.

„Nem lehet a világot Isten nélkül szóra bimi” – írja „Belátás” című versében Igaz, keményen leszögezte, hogy azt nehéz, sőt nem is lehet megbocsátani, hogy egyesek újból elhozták napjainkba is a félelmet, a fájdó demokrácia-hiányt. Ami azonban személyes életet illeti, nagy átléssel készült a találkozásra a Rendezővel, azon a napon, amikor mindenki főszereplőként találkozik Vele... Igaz, szerelmemmel szeretett térsáért szívesen elnapolta volna még az alkalmat... De alázattal igyekezett, „hogy átérjen, oda-érjen, ahová kezdettől készült” (A vers címe csak egy betű s egy szám: „H10”).

Hamar szólította el őt az Úr az élők közül. De szellemét, a szabadság szeretetét és a keresztény életsemlekedést továbbadta – többek között a szalézsi fiataloknak is. A Nagy Gáspár Irodalmi Kör havonta tűz egy-egy témát megbeszélésre maga elé. Természetesen októberben 1956-ot... De jön az Ember tragédiája, az istenkereső költők témája is. Kicsit pótolja ez az önképzőkör, ami kimaradt a nagyon technokrata tátt és eszmék szempontjából kilugozott oktatásból. Mert, mint Nagy Gáspár írja: „kell valami szabadított mondani”. Eszmék nélkül nem lehet élni. Pontosabban lehet, de nem érdemes.

Botos Katalin

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN	
Apró-, házassági-, általános hirdetések	
karakentérent	0,10 EUR
„Jeilige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti-, nyereséges hirdetés karakterent	0,20 EUR
Nagybetűs sorok karakterent	0,40 EUR
Egyszerű 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kétfalós hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kivánatként esetenként áruznak.	
Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, ill. évente egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt nyújtunk!	

ÉLETÜNK	
Szerkesztőség és kiadóhivatal: MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA Landwehrstr. 66 · D-80336 München Telefon: (089) 5 32 82 88 Telefax: (089) 5 32 82 45 E-mail: elctuenk@gmx.de	
Felétős kiadó: Magyar Katolikus Delegatura Főzserkesztő: Dr. Cserháti Ferenc Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence A szerkesztőbizottság tagjai: Dr. Frank Miklós, Ramsay György, Szamosi József és Vincze András	
Redakción és Híradásgeber: UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATURA Landwehrstr. 66 · D-80336 München Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc Telefon: (089) 5 32 82 88 Telefax: (089) 5 32 82 45 E-mail: elctuenk@gmx.de	
Abonnement für ein Jahr: 20 EUR 11 Exemplare nach Überssee mit Luftpost: USS 60	
ELŐFIZETÉS: Az Életünk a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előzetni! Tengerentútra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot. 1 példány ára: 2 EUR Előfizetési ár egy évre: 20 EUR Tengerentútra: USS 60 BANKSZÁMLÁNK: Ungarische Katholische Delegatura Sonderkonto „ÉLETÜNK”: Postbank München Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80 IBAN DE16 7001 0800 0600 6508 03 BIC PNBKDE33	
Erscheint 11 mal im Jahr. Satz: ÉLETÜNK	
Druck: AMPER DRUCK GmbH Am Fohlenhof 5, 82256 Fürstenfeldbruck	
Belegabhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHEIBEN bei. A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.	